

VSEBINA

Ob zasedanju Ustavodajne skupščine — Govor Otona Župančiča — Govor Kardelja — Razgled po svetu — Priroda in ljudje — Ljudska univerza v Celju — Kranjski komedijanti — Pišejo nam — Spomin na Staneta — Fizkultura — Kako sem se učil (Gorki)

CENA 2 din — Mesečno 8 din

Leto I. - Štev. 33

GLASILO OKROŽNEGA ODBORA OF CELJE - IZHAJA VSAKO SOBOTO

Celje, 23. novembra 1946

Narod si bo sodbo pisal sam!

Pričelo se je prvo zasedanje Ustavodajne skupščine LRS

V ponedeljek, 18. nov. 1946 se je uresničila preroška beseda našega velikega pesnika Ivana Cankarja, ki je že pred 30 leti zaslutil in izpovedal veliko zmago slovenskih ljudskih množic.

18. novembra so se zbrali v Ljubljani k prvemu zasedanju poslanci Ustavodajne skupščine LRS z namenom, da izdelajo osnutek prve slovenske Ustave in tako cementirajo temelj slovenski državnosti v okviru FLR Jugoslavije. Navzoči poslanci so burno pozdravili vlado LRS in tov. Kardelja in Kidriča. Skupščina zaseda v Filharmonični dvorani, ki je za to priliko slavnostno okrašena. Zasedanje je otvoril predsednik Prezidijskega SNOS-a tov. Vidmar, ki je prečital Ukaz Prezidijskega SNOS-a o sklicanju skupščine, nakar je imel pozdravni in otvoritveni govor. Za njim je govoril Oton Župančič, ki je kot najstarejši član skupščine prevzel predsedstvo, dokler ni bil izvoljen in potrjen verifikacijski odbor. Za tem je predlagal začasne tajnike tovariše Tomšič Miro, Jurača Jožeta in Ledineka Miloša. Ko so nato navzoči ljudski poslanci izročili potrdila o izvolitvi, so izvolili 11članski verifikacijski odbor: dr. Breclj Marijan, Vipotnik Janez, dr. Pokorn Jože, Štor Stanek, Kimovec Franc, Diacci Alojz, Osolnik Bogdan, dr. Modic Heli, Bohinc Rozika, Pehaček Rado in Malešič Matija. Odbor se je nato konstituiral: predsed-

nik Osolnik Bogdan, podpredsednik Pehaček Rado, tajnik Kimovec Franc. S tem je bila prva seja zaključena.

V torek je bila druga seja skupščine, ki se jo je udeležila vlada LRS s tov. Marinkom na čelu. Predsednik tov. Bogdan je predlagal enominutni molk v počastitev vseh padlih borcev za našo veličastno zmago. Zasedanje skupščine so pozdravile delegacije iz vse Slovenije. Na drugi seji so navzoči ljudski poslanci prisegli. Zatem je bila volitev predsedstva Ustavodajne skupščine. Za predsednika je bil soglasno izvoljen tov. Ferdo Kozak, ki je nato podal ostavko kot minister v vladi LRS. Za I. podpredsednika tov. Dolinšek Tone, za II. podpredsednika pa tov. Maks Krmelj. Za prvega tajnika je bila izvoljena tov. Mira Tomšičeva, za drugega tov. Jurač Jože, za tretjega tajnika tov. Ledinek Miloš.

Po izvolitvi predsedstva je Ustavodajna skupščina prešla na razpravljanje o osnutku zakona o Prezidijski Ustavodajne skupščine. V zvezi s tem je govoril tov. Miha Marinko, predsednik vlade LRS. Ob koncu svojega govora je predlagal, naj se Prezidijski razširi od deset na sedemnajst članov. Za tov. Marinko je govoril v imenu delavskega razreda tov. Greif Martin, v imenu žena tov. Očepek Angelca, v imenu kmetov je spregovoril tov. Trojar Ivan.

Na popoldanski seji je govoril tovariš Kardelj, ljudski poslanec in podpredsednik Zvezne vlade. Na drugem

mestu prinašamo odlomke iz njegovega govora. Za njim je govoril tov. Boris Kidrič, ki je govoril o gospodarskih vprašanjih naše ljudske republike in Jugoslavije.

Za njim je govoril ljudski poslanec tov. Jože Rus, Edvard Kocbek in Vipotnik Janez, ki je govoril v imenu mladine. Predsednik skupščine je nato dal na glasovanje predlog zakona o Prezidiju, ki je bil soglasno sprejet.

Predsednik skupščine je nato sporočil navzočim poslancem, da je prejel pismo od predsednika vlade LRS, ki sporoča skupščini, da je vlada sklenila, da poda ostavko. Po prečitaniu tega pisma je vstal tov. Vidmar, ki je obrazložil, zakaj podaja vlada ostavko. Običaj je tak, da vlada ob izvolitvi nove skupščine poda ostavko. Povedal je, da ima dosejana vlada velike zasluge, ko je izvršila plodno delo pri obnovi naše dežele, izvedla vrsto koristnih reform in zato je predlagal skupščini, da se poveri mandat za sestavo nove vlade tov. Mihi Marinku.

Tretji dan zasedanja Ustavodajne skupščine je bil izvoljen Prezidijski Ustavodajne skupščine LRS, tov. Miha Marinko pa je predlagal imena članov nove vlade, ki jo je skupščina soglasno potrdila.

Sprejet je bil tudi sklep, da prisostvujejo sejam skupščine tudi delegati iz Slovenske Primorske s posvetovalnim glasom.

Prezidij Ustavodajne skupščine LR Slovenije

Ustavodajna skupščina LRS je na svoji seji 19. novembra 1946 izvolila Prezidij Ustavodajne skupščine Ljudske republike Slovenije:

predsednik: Vidmar Josip,

podpredsednika: Kocbek Edvard in Kavčič Stane,

sekretar: Lubej Franc,

člani: Kardelj Edvard, Kidrič Boris, Rus Jože, Župančič Oton, Leskošek Franc, Hribar Janez, Marinko Miha, dr. Breclj Marijan, Hribnik Rudolf, Dolinšek Tone, Fajfar Tone, Očepek Angelca, Avšič Jaka, Maček Janez in Polič Zoran.

Nova vlada Ljudske republike Slovenije

Ljubljana, 20. novembra

Na svoji tretji seji je Ustavodajna skupščina LRS soglasno sprejela naslednji sestav vlade LRS, ki ga je predlagal mandator Miha Marinko:

predsednik: tov. Miha Marinko,

podpredsednik: tov. dr. Marijan Breclj,

podpredsednik in minister za gradnje: tov. Ivan Maček,

predsednik Kontrolne komisije: tov. Vida Tomšič,

predsednik Načrtne komisije: tov. Sergej Kreigher,

minister za notranje zadeve: tov. Boris Kreigher,

minister za pravosodje: tov. dr. Jože Pokorn,

minister za prosveto: tov. prof. Lidija Šentjurs,

minister za finance: tov. Zoran Polič,

minister za industrijo in rudarstvo: tov. France Leskošek,

minister za trgovino in preskrbo: tov. Tone Fajfar,

minister za kmetijstvo in gozdarstvo: tov. Janez Hribar,

minister za delo: tov. Tomo Breje,

minister za ljudsko zdravje: tov. dr. Anton Križnik.

Govor tov. Kardelja

Pred sprejemom zakona o Prezidijski Ustavodajne skupščine je imel tovariš E. Kardelj naslednji govor:

Tovariši in tovarišice, ljudski poslanci!

Pred nami je prvi zakon, ki ga bo sprejela prva Ustavodajna skupščina svobodnega ljudstva Slovenije. Samo to dejstvo govori o izredni pomembnosti zasedanja, v katerem sodelujemo, pa tudi zakona, ki ga sprejemamo.

Na ta veliki dan slovenskega naroda, ko njegova Ustavodajna skupščina zapisuje v čvrsti temeljni zakon svobodnega naroda velike pridobitve osvobodilne vojne, pa tudi pridobitve vseh onih množičnih generacij, ki so se v preteklosti borile za to, kar mi danes doživljamo, na ta veliki dan bi hotel v prvi vrsti izraziti čustvo, ki gotovo ni samo moje, čustvo globoke hvalečnosti do svojega ljudstva, čigar ljubezni do svoje svobode, nepokolebljivi veri v zmago, in poštrevnosti so moramo zahvaliti, da so načrti okupatorjev in njihovih domačih izdajalskih pomagačev doživeli zlom, Težka roka našega delavca in kmeta, ki je odvrгла klavido in motiko in pograbila za puško, ta roka je bila tista, ki nam je v prvi vrsti odločila zmago naše velike osvobodilne stvari. Zgodilo se je, kar je predvidel Ivan Cankar: Ljudstvo si je napisalo sodbo samo, ni mu je pisal ne irak ne talar. Mi smo ponosni na to visoko zavest našega ljudstva, kajti mi vemo: narod, ki se je na tak način in v takih množicah boril za svojo svobodo in bodočnost, ne bo nikoli več drobiti niti za mešetarjenje raznih tujih imperialističnih lovcev, niti domačih izkoriščevalcev. Časi, ko je pečica reakcionarnih izkoriščevalcev trgovala s pomočjo dela prodane inteligence z usodo slovenskega naroda, so minuli. Tale Ustavodajna skupščina bo v prihodnjih dneh napisala ustavo, ki bo za večne čase postavila izven zakona vse tisto, kar je fivel od izkoriščanja človeka po človeku in od hlapčevanja tujim zatiralcem.

Znano je, da ustava v svojih osnovnih postavkah ni program za življenje neke države ali nekega naroda, marveč ona v prvi vrsti registrira in formulira v temeljni zakon osnovne odnose, ki jih je ustvarilo samo življenje. Predvsem štiri bitne spremembe v teh odnosih bo morala zapisati ustava Ljudske republike Slovenije.

Ona bo morala prvič zapisati dejstvo končne nacionalne osvoboditve za veliko večino slovenskega naroda. Minila so mogoča stoletja v neprestani borbi slovenskega ljudstva proti tujim osvajalcem. Včasih je bila ta borba bolj, včasih manj zavestna v svojih ciljih. Toda ona je šla svojo pot dalje, dokler ni v teku narodno-osvobodilne borbe dosegla svoj cilj, to se pravi, osvoboditev za veliko večino slovenskega naroda.

Tov. Kardelj je omenil »nacionalno-politično nekdanjih reakcionarnih slovenskih politikov in kako je nasproti njej nastala nova nacionalna politika.

Jasno in odločno je formulirala novo nacionalno politiko Komunistična partija že zdavnaj pred poslednjo vojno in ta politika je postala osnova Osvobodilne fronte in ljudske demokratične revolucije v teku narodno-osvobodilne borbe.

Ustavodajna skupščina Ljudske republike Slovenije je rezultat te politike. Resnična nacionalna svoboda je tista svoboda, ki daje narodu pravico na izgraditev njegove lastne države, ki mu da pravico na odcepitve, če to želi, ali pa pravico na državno zedinjenje z drugimi narodi, če smatra, da je to njegov pravi interes. Slovenski narod je v teku narodno-osvobodilne vojne izbojeval za sebe pravico do odcepitve in pravico do izgraditve svoje lastne države. To svojo pravico je izbojeval ramo ob rami z ostalimi narodi Jugoslavije. Slovenski narod ni izkoristil pravice do odcepitve, zavedajoč se, da bi bila odcepitve za njega škodljiva in nasprotna njegovim praviim interesom. Toda on gradi danes prvič v

zgodovini svojo lastno državo, svojo svobodno ljudsko republiko. Slovenskega nacionalnega vprašanja kot vprašanja zatiranega naroda, kot vprašanja, kakršno je obstajalo v stari Avstriji, v avstro-ogrski monarhiji in v velesrbski hegemonistični Jugoslaviji, takega slovenskega nacionalnega vprašanja ni več. Obstaja samo še kot vprašanje meja slovenske ljudske republike, kot vprašanje tistih stotisočev Slovencev, ki se še nahajajo zunaj meja Jugoslavije. Ne more biti dvoma, da bo rešeno prej ali slej tudi to vprašanje, prav tako, kakor je bilo rešeno celotno slovensko nacionalno vprašanje, kajti osvobodilne borbe naroda ne more ničesar na svetu zaustaviti.

Rezultat te nove nacionalne politike je potemtakem, da slovenski narod lahko iz te svoje Ustavodajne skupščine oznanj vsemu svetu, da je svoboden, da hoče ostati svoboden in da ne bo odnehal, dokler ne bo pod streho Ljudske republike Slovenije zedinjena vsa slovenska zemlja, ki je danes še zunaj meja FLRJ. Drugič bo morala Ustavodajna skupščina zapisati v ustavo naše republike dejstvo, da so se bistveno spremenili odnosi slovenskega naroda do skupne državne tvorbe južnoslovanskih narodov — do Federativne ljudske republike Jugoslavije.

Misel na skupno južnoslovansko državo je pri slovenskem narodu toliko stara, kolikor je stara njegova težnja po državni neodvisnosti. Največji duhovi slovenskega naroda v preteklosti so se borili za uresničenje te misli. Zlom avstro-ogrske monarhije je zaradi tega našel že pripravljena tla za ustvaritev južnoslovanske države in tudi že tradicijo dotedanjega sodelovanja južnoslovanskih narodov na področju politike, kulture in gospodarstva.

Tov. Kardelj je spomnil na razočaranje, ki so ga doživeli jugoslovanski narodi v stari Jugoslaviji. Kljub temu pa jugoslovanski narodi niso zavrgli stoletni cilj po ustvaritvi federalne Jugoslavije, ki jim omogoča nemoten nacionalni, gospodarski in kulturni razvoj. Nato je nadaljeval:

Tretjič bo morala zapisati ustava LRS dejstvo, da so se bistveno spremenili

odnosi v strukturi oblasti, da so nastale bistvene spremembe v političnih odnosih. To dejstvo je zgodovinsko najvažnejše. Sprememba obstoji v tem, da je oblast prešla v roke delovnega ljudstva na čelu z delavskim razredom. To pomeni dalje, da so položeni politični temelji za končno likvidacijo izkoriščanja človeka po človeku.

Četrto dejstvo, ki ga bo morala ugotoviti ustava LRS, je dejstvo, da so se bistveno spremenili, socialno-ekonomski odnosi v Sloveniji, da sta se bistveno spremenila položaj in vloga našega delovnega ljudstva. Pred našimi očmi je že začel rasti državni, to je socialistični sektor v našem gospodarstvu. On je že pokazal prve blagodejne rezultate. Izredno hiter tempo naše izgradnje bi bil nemogoč, če ne bi bilo močnega državnega sektorja, čigar dohodki ne gredo več v žep posameznih kapitalistov, ampak v splošno korist naroda. Vsak nov korak v tej smeri bo dal še hitrejši tempo naši gospodarski in kulturni izgradnji in bo neprestano dvigal standard življenja našega delovnega ljudstva.

Toda vsa ta dejstva, o katerih smo govorili, so sedaj za nas že preteklost in pridobitve borbe vsega ljudstva v preteklosti. Na nauke te preteklosti in borbe ne smemo nikoli pozabiti, če hočemo, da nam bodo jasne poti za bodočnost. Toda danes morajo biti vse naše sile in vsi naši napori usmerjeni v bodočnost, v izgraditev takega doma, kakršnega smo si želeli in kakršnega si danes želimo, to je doma, v katerem je dovolj kruha in sreče za vsakega delovnega človeka, doma, v katerem ne bo izkoriščanja človeka po človeku ni ki ne bo interesna sfera nobenega imperializma. Narodno-osvobodilno borbo smo na naših domačih tleh zmagovito končali predvsem zaradi tega, ker je bil cilj te borbe jasen in blizek večini slovenskega naroda.

Tov. Kardelj je nato poudaril, da je nastopilo novo razdobje v zgodovini slovenskega naroda. Poudaril je potrebo, da mora biti naša politika jasna najširšim množicam. Pred nami je še mnogo nalog: Jugoslavija je relativno zaostala država. Tako Jugoslavijo smo dobili v na-

sledstvo. Naše ljudske množice morajo vedeti, da za njih ne more biti blagostanja in lepšega življenja vse dotle, dokler ne razvijemo bogastva naše zemlje, dokler ne razvijemo nove industrije, dokler ne odpremo novih rudnikov, dokler ne oskrbimo naših kmečkih množic s tehniko, s poljedelskimi stroji, da bi te množice mogle dvigniti naše poljedstvo na višjo stopnjo. Mi moramo v najkrajšem času in z vsemi napori posejati našo zemljo z elektro-centralami, ki bodo dale dovolj energije, da bomo lahko v polni meri elektrificirali našo zemljo. Ni napredka brez razvijanja elektrifikacije v najhitrejšem tempu. Vsak korak dalje v elektrifikaciji in industrializaciji dežele ter vsak korak dalje v dviganju našega poljedelstva pomeni istočasno korak dalje v dviganju blagostanja naših ljudskih množic in v ustvarjanju vse širše materialne baze za našo kulturo. Včasih, v kapitalistični Jugoslaviji, je seveda rast industrije in elektrifikacije samo posredno in v relativno majhnem delu dala pozitivne rezultate tudi za ljudske množice, kajti glavni dohodki so šli v žep kapitalista, a iz tega žepa največkrat in v največjem delu v neproduktivne namene ali pa v inozemstvo. Naše poljedelstvo je bilo na drugi strani obsojeno na večno zaostalost, a v kolikor je tehnika sploh prišla v našo vas, tedaj so je mogli biti de.ežni samo le najbogatejši kmetje, medtem ko mali in srednji kmet nista imela nobenih perspektiv, da bi se mogla posluževati tehnike.

Sedaj so stvari drugačne. Narodni dohodek, dohodek našega državnega in zadružnega sektorja ne bo šel več v žep privatnih kapitalistov, ne bo šel več v neproduktivne svrhe in v inozemstvo, marveč se bo ponovno vračal kot nova investicija v produkcijo, bo ponovno širil bazo za naš narodni dohodek in dvigal standard življenja našega delovnega ljudstva. A na drugi strani državne strojno-traktorske postaje in druge podobne organizacije, s katerimi bomo postopno prepredli vso našo zemljo, bodo omogočile našemu kmečkemu ljudstvu — a podobne (Nadaljevanje na 2. strani.)

Lep uspeh akcije za pomoč Albaniji

Dozdaj smo zbrali v našem okrožju nad 1,080.000 dinarjev

Naše ljudstvo je razumelo težek položaj albanskega ljudstva, ki je utrpelo po vremenski katastrofi. Velik odziv našega ljudstva v pomoč Albaniji je dokaz tesne povezanosti naših narodov z narodom Albanije, ki se je skovalo v skupni borbi proti skupnemu sovražniku, nemško-italijanskega fašizma. Dve albanski diviziji sta se borili tudi v Jugoslaviji za dokončen zlom okupatorskega jarma. Bratstvo, ki ga je ustvarila skupna usoda v trpljenju zadnjih let, se nadaljuje tudi zdaj v medsebojni pomoči v geslu: Pomagaj brat bratu!

Okraj Trbovlje:

Cementarna Trbovlje 40 000 d'n, delavci in nameščenci rudnika Trbovlje 200 000 din, delavci in nameščenci rudnika Zagorje 110 000 din, delavci in nameščenci rudnika Hrastnik 80 000 din, sindikat steklarne Hrastnik 70 000 din, sindikat kemične Hrastnik 20 000 din, teren Trbovlje 3 923 din, Zaduga Zagorje 5 000 din, Naproza v Hrastniku 50 000 din, Naproza Trbovlje 4 000 din, sindikat okrajnih nameščencev 3185 din. Vsota nabrana na nabiralne pole po terenu okraja Trbovlje še ni znana.

Okraj Celje-mesto:

I. četrt 7 680 din, II. četrt 3 300 din, III. četrt 5 340 din, IV. četrt 1 140 din, Sp. Hudinja 731 din, Teren Babno-Medlog 1 700 din, Lava 1 900 din, Lisce 72 5 din, OO AFZ 2 270 din, OO LMS 1 000 din, nameščenci »Nana« 957 din, nameščenci »Zeleznina« 391 din, Svečina Blaž 500 din, Hribar Franc 1 000 din, Grizold Ivan 100 din, uslužbenci Doma OF 590 din, Teren Dolgo polje 270 din, sindikat Gumzej 455 din, delavci in

nameščenci tovarne emajlirane posode 50 000 din, delavci in nameščenci Cinkarne 26 000 din, delavci in nameščenci tovarne perila 7 500 din, delavci in nameščenci tovarne Bergman - Metka 30 000 din, Zadruga Mohorjeve tiskarne 5 000 din, Naproza Celje 10 000 din, Ljudska posojilnica 5 000 din.

Okraj Celje-okolica:

Sindikat tovarne Store 50,000 din, Naproza Zalec 7 000 din, Okrajni LO 5 000 din, Okrajni OF 2 000 din, nameščenci pivovarne Laško 750 din, sindikat Zabuškova 5 000 din, sindikat keramične Liboje 1 264 din, sindikat »Juteks« Zalec 3 000 din, sindikat tekstilne Laško 2 600 din, Naproza Vojnik 3 000 din, sindikat Polzela 2 500 din, sindikat tovarne Majdič 6 000 din, itd.

Okraj Smarje:

Teren Smarje (AFZ) 836 din, nameščenci notranjega odseka 728 din, Teren Rogatec 1 100 din, Teren Pristava 483 din, Teren Ponikva 3 520 din, Teren Kozje 2 505 din, Teren Loka pri Zus-

mu 1 360 din, Poštini sindikat Smarje 330 din, Naproza Smarje 5 000 din, sindikat okrajnih uslužbencev 3 800 d'n, sindikat cestne baze 1 832 din, partijski aktiv Smarje 480 din, Teren Kostrivnica 700 din, Teren Zusem 100 din, sindikat Rogaška Slatina (zdravilišče) 3 000 din, sindikat steklarne Rogaška Slatina 3 000 din, KMS Smarje 1 000 din.

Okraj Mozirje:

Teren Smartno 550 din, teren Pusto polje 300 din, Naproza Šoštanj 5 000 din, Naproza Mozirje 6 000 din, KLO Mozirje 2 000 din, KLO Šoštanj 2 000 din, teren Spodnje Kraše 845 din, delavci in nameščenci rudnika Velenje: 55,000 din. Podatkov iz terena še nimamo!

Okraj Konjice:

Teren Loče 1387 din, teren Vitanje 2400 din, teren Zbelovo 400 din, teren Zreče 3500 din, teren Konjice 2750 din, sind. trgovskih uslužbencev 2074 din, sind. okrajnih uslužbencev 960 din, sindikat gozd. delavcev Vitanje 2000 din, sind. gozd. delavcev Oplotnica 1000 din, sind. usnarjev Konjice 10,000 din, Naproza Konjice 10,000 din, itd.

Skupna dosegaj zbrana vsota po okrajih do 20. novembra 1946:

I. Trbovlje: 596,433 din, II. Celje-mesto: 187,021 din, III. Celje-okolica: 111,229, IV. Mozirje: 71,145 din, V. Konjice: 35,898 din, VI. Smarje: 30,249 din. Skupaj: 1,031.975 din.

*

POPRAVEK

Gradbeno podjetje ni dalo za pomoč Albaniji 500 din, kakor je bilo v zadnji številki pomotoma objavljeno, ampak je daroval isto vsoto sindikat uslužbencev Mestnega podjetja.

Današnjega zasedanja Ustavodajne skupščine suverenega slovenskega naroda — to lahko trdimo — ne bi bilo, če ne bi prešli vso to težko, veliko in slavno pot štirih let naše lastne narodno osvobodilne borbe. Po primeru vsega velikega nasprotovanja, ki ga inozemski imperialistični krogi kažejo danes na mednarodnih konferencah napram našim jasnim in popolnoma upravičenim zahtevam in kljub velikemu ugledu, ki si ga je nova Jugoslavija priborila v svetu s svojimi velikanskimi ljudskimi in materialnimi žrtvami, ki jih je doprinesla kot zaveznik v osvobodilni vojni, si lahko mislimo, kdo bi danes gospodaril na Slovenskem, če ne bi slovenski narod, slovensko delovno ljudstvo vzelo svojo usodo v lastne roke. Jasno nam je, kdo bi nam gospodaril, če ne bi svojo borbo povezali z osvobodilnim bojem vseh jugoslovanskih narodov, če ne bi iz tega boja izšli kot zmagovalci na lastnih tleh proti okupatorju in njegovim domačim pomagačem, če ne bi preprečili vsega rovarjenja reakcionarnih klik doma in v inozemstvu, če ne bi utrdili svoje ljudske oblasti in če se ne bi zavarovali z lastno armado. Brez vsega tega današnjega zasedanja Ustavodajne skupščine ne bi imeli. Tako pa smo s svojimi uspehi pri ustvarjanju politične enotnosti našega naroda ter pri urejanju družbeno-političnih in državnih razmer, s svojimi napori za lastno gospodarsko obnovo in s sijajnim zastopanjem naših voditeljev ter odlično obrambo zahtev po postavitvi in utrditvi pravičnega in demokratičnega miru na mednarodnih pripravih dosegli, da nas sicer imperialistični krogi še bolj sovražijo, da pa imamo zato velike in nesebične zaveznike v bratski Sovjetski zvezi in v ostalih slovanskih narodih, kjer je utrditev resnične demokracije na pravi poti. Velike simpatije uživamo zato tudi pri svobodoljubnih narodnih in demokratičnih delovnih množicah v svetu.

Iz govora tov. Marinka na zasedanju Ustavodajne skupščine LRS

Živela Ustavodajna skupščina Ljudske republike Slovenije!

Proslava ob priliki zasedanja Ustavodajne skupščine LRS

Prvi dan zasedanja Ustavodajne skupščine LRS so Celjani proslavili z mitingom, ki se je vršil pred poslopjem MLO Celje. Kmalu po šesti uri, ko so se zaprle tovarne in obrati, so se pričeli prebivalci zbirati pred poslopjem, ki je bilo okrašeno z zastavami in lepo razsvetljeno. Sindikalne podružnice so prihajale z zastavami in transparenti. Ko se je pred poslopjem zbralo okoli 2500 ljudi, je sekretar Okrajnega odbora OF tovariš Draksler otvoril miting in predal besedo tov. Janezu Hočevarju, sekretarju Okrajnega odbora LMS, ki je v lepih besedah prikazal zgodovinski pomen zasedanja prvega slovenskega parlamenta. Med drugim je dejal: »Danes so naši poslanci v Ljubljani postavili nov mejnik v zgodovini slovenskega naroda. Uresničen je davni sen Matije Gubca — tisočev kmečkih puntarjev — judenburške žrtve so danes dobile zadostitev. Izpolnile so se želje Franceta Prešerna, Levstika in Cankarja, treh največjih mož naše suženjske preteklosti, ki so globoko verovali v zmago — v vstajenje svojega malega naroda. Današnji dan je rezultat prizadevanja delavskega razreda, kmetov in delovne inteligence. Današnji dan je

(Nadaljevanje s 1. strani.)

organizacije našim obrtnikom — da dvignejo na višjo stopnjo našo poljedelsko produkcijo oziroma obrt. S tem bodo tudi zadruga dobile svojo polno in pravo vlogo.

Za zaključek je tov. Kardelj nakazal še pomen in naloge ljudske skupščine:

Če bi naša ljudska skupščina bila samo administrativna mašina za sprejemanje zakonov, kakor je to v mnogih drugih tako zvanih demokratičnih državah, tedaj to ne bi bila ljudska skupščina. Velika vloga ljudske skupščine je v tem, da je ona prav kot ustavodajno in zakonodajno telo obenem vzgojitelj naših ljudskih množic. Iz te dvorane morajo naše ljudske množice slišati vse to, kar je potrebno ne samo za utemeljitev naših zakonov, ampak tudi za to, da bi naše ljudske množice razumele te zakone, da bi jih zavestno izvajale in da bi se najaktivneje vključile v vse sektorje naše državne izgradnje. Obenem mora to mesto biti tista tribuna, s katere bodo brezobzirno bičane napake in slabosti in vsakršna sovražna akcija v aparatu naše oblasti in zunaj nje. Ta skupščina mora biti istočasno tudi šola za naše kadre, šola naših novih ljudskih avantgardistov v izgradnji naše domovine Ljudske republike Slovenije in Titove Jugoslavije. Čuvati moramo visoko ime te skupščine in nikoli pozabiti, da so ugassila brezštevila življenja naših najboljših ljudi zato, da je ta skupščina mogla postati stvarnost. Njen sveti dolg je, da zagotovi uresničenje velikih teženj, za katere so ti ljudje padli.

plod partizanskih bojev in trpljenja tistih, ki so umirali v koncentracijskih taboriških sirom Evrope. To je zasluga OF in KP, ki je neprenehoma učila naše ljudstvo v ljubezni do svojega naroda, ki je žrtvovala največ za boljšo bodočnost delovnega ljudstva.

V imenu KMS-a je govoril tov. Lesničar, ki je v svojem govoru poudarjal velik pomen enotnosti delovnega ljudstva FLRJ, ki je v velikih gospodarskih naporih bilo kos vsem težavam na polju obnove in izgradnje naše domovine.

Ko je bila prečтана resolucija Ustavodajni skupščini, je godba odigrala jugoslovansko himno, nakar so množice manifestantov po ulicah vzklikale našim voditeljem, JA in enotnosti naših narodov.

TRBOVLJE

V Trbovljah je bila dan proslave zasedanja I. Ustavodajne skupščine LDS manifestativna povorka z baklado in udeležbo vseh množičnih organizacij.

Ob pol 6. zvečer se je razvila veličastna povorka ob svitu stotin bakel, katere so razsvetljevale vso Trboveljsko dolino. Povorka je krenila od Rudniške restavracije proti Trbovljam s konjeniki in zastavami na čelu. Mladina in ostali so neprestano vzklikali na čast zasedanju skupščine. Ko se je povorka ustavila pred okrajnim odborom, je v lepih besedah prikazal vsem manifestantom pomen iste, ter o ponosu, da imamo Slovenci prvič v zgodovini svojo oblast tov. Šuštar Stane, nakar so sledili vzkliki na čast Ustavodajni skupščini, maršalu Titu, Komunistični partiji itd. Poslane so bile tudi resolucije Ustavodajni skupščini ter predsedniku vlade tov. Mihi Marinku.

ZAGORJE

Tudi v Zagorju je bila baklada na čast Ustavodajni skupščini, kateri je prisostvovalo preko tisoč ljudi, ki so z navdušenjem dokazali čast temu zgodovinskemu dnevu naše republike, ko se je izpolnila slehernemu poštenemu človeku želja, da bi nas vodili revolucionarni poštini sinovi naše domovine. Tov. Hribernik Stane je množici, zbrani pred Domom ljudske prosvete s svojim govorom prikazal pomen tega dne, navdušeno ljudstvo ga je pa v govoru mnogokrat prekinilo z vzkliki našim voditeljem in okraj. poslancem.

HRASTNIK

Prav tako je bila svečanost s povorko in baklado v Hrastniku, kjer je pred preko 800 ljudmi, zbranimi pred Mladinskim domom govoril tov. Pečar Otmar, ki jim je razočil pomen ter delo Ustavodajne skupščine. Svečanost so zaključili z vzkliki vsem naprednim sinovom naše države.

Slavnostni govor Otona Župančiča ob priliki otvoritve Ustavodajne skupščine FLRJ

Visoki zbor, tovariši in tovarišice! Tesno mi je pri srcu in sam ne vem, kako bi dostojno izrazil svoje veselje, da mi je bilo dočakati ta veliki, ta slovesni dan, ko vidim zbrane zastopnike osvobojene Slovenije in da me je doletela izredna čast, da smem pozdraviti s tega mesta odlični zbor, ki si ga je slovenski delovni človek prvič svobodno izvolil za svojo najvišjo ustavodajno in zakonodajno oblast. Ko gledam, tovariši, vaše vrste, mi preleta domišljivo šumenje naših gora. Tukaj bi moralo dihati po zelenju, po zelenih gozdovih in voda bi morala šumeti, zakaj vse, kar vidim tukaj pred seboj, se mi zdi — sam partizan. To je junaški vojaški zbor. Zares, kakor da so se semkaj po volji in na klic slovenskega naroda z gora in iz gozdov preselili tisti, ki jim po pravici gre krmilo, ker so v najtesnejših urah slovenske zgodovine pod najhujšim okupatorskim pritiskom med pokanjem pušk in grmenjem topov pod vodstvom Komunistične partije zasnovali ljudsko oblast in proglasili sredi vojnega viharja narodno suverenost. Zgodovinska naloga nam je zadala — ustvariti z ustavo temelje našemu novemu življenju in redu, izgraditi slovensko državnost na podlagi demokratičnosti v okviru Zveze Ljudske republike Jugoslavije.

Globoko se zavedam pomembnosti in teže te naloge in vse odgovornosti, ki smo jo prevzeli pred seboj in pred svojim ljudstvom, vendar mi nič ne tlači duha in nobena skrb me ne meri. Naša smer in pot sta začrtani. Začrtala in nadela so nam jo dejstva komaj minile dobe. Naša pot ne more držati drugam, kot v nadaljevanje osvobodilne borbe in uvrščevanje njenih pridobitev, v izgradnjo tega, čemur je ta borba za človečanske svobode in pravico udarila temelj. Dejstva se neizprosno vežejo v svoj logik, kakor se sklepa člen s členom v nepretrgano verigo.

Družne vesti

La Guardia, generalni direktor Unre, poziva Američane, naj pravično delijo pomoč in naj ne pozabijo Albanije in Jugoslavije.

Ko je ameriška vojaška oblast zaplenila Ljudski dom v Gorici, so njeni vojniki sneli z doma rdečo zvezdo in na njeno mesto izobesili Musolinijevo sliko.

Pozivu odbora za zbiranje pomoči Albaniji se je odzvalo tudi prebivalstvo cone B Julijske Krajine.

V sežanskem okraju, tržaško okrožje, je zasedbena šolska oblast odredila, da ne dobijo kuriva vse tiste šole, ki imajo v razredu razobešeno Titovo sliko.

Tako nam ukazujejo to pot ne samo tisoči in tisoči volivcev, ki so oddali svoje glasove za OF in njen program. To pot nam ukazujejo vsi predniki, ki so bili prejšnji v vroči in zvesto borbeno ljubeznijo do domovine, vsi živi in mrtvi, ki so se borili za narodno osvoboditev in prvi med njimi naš spoštovani maršal Tito. To pot nam vелеvata bratstvo in edinstvo z vsemi jugoslovanskimi narodi. To pot nam kaže in olajšuje naša prijateljska zveza s sovjetskimi republikami pod okriljem velikega ruskega naroda, najblagorodnejše velesile med mogočnimi velesilami tega sveta. Na to pot nas vodi naše duhovno sorodstvo z vsemi naprednimi narodi, nas vodijo naše simpatije do vsehdemokratičnih ljudskih množic, naj bivaajo kjer koli in v kakršnih koli razmerah. To se pravi, naša pot je v skladu z mislimi in hotenjem vsega svobodoljubnega, naprednega človeštva. Z zaupanjem gledam na vaše vrste, tovariši in tovarišice. Poleg prekaljenih borcev, ki so prelivali svojo mlado kri za uresničenje stoletnih naporov, vidim mučence in mučenice, ki ponosno molče o svojem nečloveškem trpljenju, vidim tiste, ki so se pred širokim svetom izkazali ne le s svojo odločnostjo in neupogljivostjo, temveč tudi z bistrumnostjo, dalekovidnostjo, z neprimerno moralno višino v odporu zoper zakrknjenost, topoglavost, mrzlosrčnost, hinavstvo, laž in cinizem nasproti trpljenju, junaštvu in velikodušnosti. Lep, veličasten boj so bojevali, da so za hip umolknili ciniki, da so se potuhnili puhloglavci in da je presenečen prisluhni ves sodobni svet. Slovensko in jugoslovansko ime, prej — saj vemo — dokaj neznan, velikim narodom včasih tuje zveneče ime je nenadoma dobilo vsebino in cvenk, iskro in blesk. Zatirani, izkoriščani narodi so nenadoma začutili v nas svoje branilce in zaveznike. Ali bi mogel kruto žaljeni albanski narod po-

zabiti naše zavzemanje za njegove pravice? Ostrmeli so po vseh celinah, vklenjeni v jarem, ponižani in žaljeni. In daleč na skrajnem obzorju, na obrobju človeških bivališč, na otočjih, razsutih po brezmejnosti Tihega oceana, se dvigajo temnopolte postave, se včigajo začudene mlade oči ljudstev in plemen, ki so se komaj prebudila iz otroških sanjarij, pa so se že znašla v najhujšem suženjstvu. Te začudene oči gledajo srečne in hvaležne na majhen narod v daljni Evropi, ki govori pred njihovimi zastopniki besede, katere obetajo tudi njim, neboljnim, vstajenje in odrešitev in življenje v novi radosti v njih lepem otroškem rajju. Vse to nas obvezuje, vse to nam daje moč, da se globoko zavedamo svoje naloge in da vztrajamo na poti, ki so nam jo začrtala dejstva in njih logična zapovrstnost. Zakaj tudi tam, kjer vlada neusmiljeno izkoriščanje ljudskih sil in brezobzirno zatiranje svobodnega gibanja, odmevajo trdi koraki zavednega delovnega ljudstva v enem ritmu z našimi koraki. Preko ograje, ki jo postavljajo mogotci med ljudske množice, si te kličejo pogum in se medsebojno hrabre z vročimi gesli, ki jih poraja nova doba. Čas dere nevdržema v novo bodočnost.

In če se še enkrat ozrem po vas, priučujoči tovariši in tovarišice, zagledam nenadoma med vami tudi tiste, ki jih še ni tu, ki pa bodo prišli, prav gotovo da bodo prej ali slej, da se oglasi tukaj tudi kipenje morja in skrivnostno petje gosposvetkega zvona. Ko se nam pridružijo tudi tisti, ki so se borili in se še neizprosno bore za Primorje in Trst, za Koroško in samoodločno na lastnih tleh. Dokler pa jih še ni med nami, jih zastopajmo mi in jim zakličimo, da je njihova pravda naša pravda in da ostane naša pravda, dokler se ne dožene tako, kakor terja pravica na podlagi trdnih neizpodbitnih dejstev.

Kakor poročajo iz Rima, misli papež za Božič imenovati pet novih kardinalov. Tako bo dobil kardinalsko čast tudi zagrebški nadškof Stepinac. Tako uslužbo klanjali in pomagali okupatorju. Papež in Fritsche, ki sta bila v Nürnbergu od mednarodnega sodišča oproščena, prideta sedaj pred nemško sodišče.

Po podatkih, ki jih je objavila italijanska Narodna banka, je sedaj vrednost lire za 100 odstotkov manjša od njene vrednosti v letu 1945.

V Moskvo je prispel sin bivšega predsednika ZDA Elliot Roosevelt. Države Latinske Amerike zahtevajo prekinitev diplomatskih odnosov s Francovo vlado. Skupna lista Komunistične partije in

Socialistične stranke je dobila večino na občinskih volitvah v Italiji.

Rumunija se je odločila, da imenuje diplomatskega predstavnika pri španski republikanski vladi.

Komunistična partija in Demokratska liga Kitajske so odbile, da bi sodelovale v nacionalni skupščini.

Odhod ameriške misije iz Albanije je na liniji »atomske diplomacije«, katero vodijo ameriške države proti malim narodom.

V tovarni torpedov na Reki je bil zgrajen prvi Diesel motor v naši državi. Za usposobljenje čim večjega števila poljedelskih strokovnjakov je bilo v LR Hrvatski ustanovljenih 6 novih poljedelskih šol.

Spomin na tovariša Staneta - Franca Rozmana

Ob drugi obletnici njegove smrti so prinesli nekega jesenskega dne 1944 kurirji v Savinjsko dolino strašno vest, da je pri izvrševanju svoje vojaške dolžnosti padel 7. novembra 1944 generalni poročnik in komandant glavnega štaba NOV in POS France Rozman — Stane.

Tih, pust zimski dan je bil 17. decembra leta 1944 v Savinjski dolini. Preko prostrane doline so vse vzdolž Savinje visele goste bele megle. Prekrile so belo vijugasto cesto, tako da ni bilo mogoče iz vrhov zasledovati premikajočega se sovražnika v zelenih uniformah. V višje ležeče kraje ni dosegla umazana megla. Tu je sijalo blede zimsko sonce.

V teh, od sonca obsijanih gozdovih, vaseh in osamljenih pastirskih stajah je vladala s krvjo pridobljena svoboda. To je bila partizanska republika. Nad vso to slovensko-partizansko domovino so Nemcem v jezo in prezir blesteli beli vaški zvoniki.

K Sv. Andražu nad Velenjem so prihurmeli Švabi in zahtevali bronaste zvonove za vojno industrijo. Partizani so jim pisмено sporočili: »Naših zvonov ne damo! Zvonik smo podminirali!« Teža so se junaški Švabi zbalili — in jo odkurili brez zvonov.

Kadar so se oglasili zvonovi nas ni začudilo. Brigade so tu: »Tovariš Lampret bo imel slovensko mašo. Peli bomo slovenske pesmi!«

17. decembra leta 1944 so se oglasili zvonovi od Sv. Andraža, nato od Sv. Jakoba. Še od dalje, od Zavodne je bilo slišati zvonjenje. Med to raztreseno zvonjenje so mogočno zadoneli zvonovi iz Gore Ojlike — tja daleč v Savinjsko dolino.

Začuden smo poslušali in spraševali: »Mar je že konec te strašne morije?«

Ljudska univerza v Celju je izdelala načrt za svoje delo

Ljudska univerza Celje-mesto je sestavila načrt predavanj v letu 1946-47. Teme predavanj naj bi bile naslednje:

I. Film v prejšnjem družbenem redu in v bodočnosti.

II. Dialektični materializem — Razvoj dobe v zgodovini — O svetovni diplomaciji.

III. Kapitalizem in razvoj dela — Zaloška cesta — Boj za zemljo v zgodovini — Vzroki prve in druge svetovne vojne — Valutna politika — Vloga sindikatov v zgodovinskih razdobjih — Lenin in zadržništvo — O astronomiji.

IV. Razvoj kulturnih rastlin — Pomen darvinizma — Pariška komuna (Francoska revolucija) — Slovenci in leto 1848 — Zgodovina Celja — O gledališki umetnosti v zgodovini — Razvoj glasbe — O električni energiji — Slovensko planinarstvo — Izvor religij — Kmečki upori — Spolne bolezni — Radiofonija — Tuberkuloza — socialna bolezen — O socialnem zavarovanju — Teorija o kazenskem pravu — Zunanj in notranja trgovina — Potovanje po Sovjetski zvezi — O načrtnem gospodarstvu — Otrok v šolski dobi — Teo-

»Ne še ne,« je prihitela sosedova Mica. »Gotovo bi nam že partizani sporočili tako veselo vest.« »Mogoče se je pa le Hitler stegnill!« je ugibala sosedova Liza. »Beži, beži, misliš, da bi za njega le en naš fant stegnill roko?« jo je zavrnila užaljena Katra.

»Saj ne mislim, da bi zvonili iz žalosti, od veselja, od samega veselja, da ni več te zverine,« je trdila Liza.

Prilezli so stari ljudje iz toplih izb, z njimi otroci in vsi smo prisluškovali veličastnemu zvonjenju raz naših mogočnih vrhov. Ugibali smo in čakali. Iz gozda sta prišla Mirko in Janko. Vsi smo imeli samo eno vprašanje: Kaj le pomeni to slovesno zvonjenje sredi tega umazanega decembrskega dneva? S solznimi očmi sta nam pojasnila, da zvonijo na čast padlemu komandantu Slovenije — tovarišu — Stanetu!

Sklonili smo glave. Težka bol nam je napolnila srca. Tako padajo sredi pota naši najboljši.

Molče smo stali ob kozolcu in prisluškovali mogočnemu donenju domačih zvonov...

Zdelo se nam je, kakor da čujemo močan glas tam od Mrzlice — preko Dobravel in Menine planine, kakor da odmeva ta bojni glas od trdih sivih skal savinjskih planin, vse tja čez Raduho, požanega Smrekovca, Mozirskih planin, preko Uršlje gore — do zelenega Pohorja in zopet nazaj preko Kozjaka, Graške gore — od vsepovsod je odmevalo: Slava našemu velikemu junaku!

Po vsej tej lepi slovenski zemlji je hodil in se boril naš neustrašni borec — heroj Stane.

Zato so mu tako otožno in ubrano odzvanjali naši zvonovi. Slava mu! Nikdar ga ne bomo pozabili!

rija o državi — Slovensko narodopisje — Španska revolucija 1. 1933. — Zena v borbi za enakopravnost — Vprašanje Koroške — Vprašanje našega Primorja — Pridobivanje radija — Pokret mladine.

Iz naslovov tem je razvidno, da je načrt vsestranski, da rešuje v glavnem vse probleme našega političnega, gospodarskega, kulturno prosvetnega in socialnega življenja in da se bo s tem naše poslušalstvo seznanilo s stvarmi, do katerih še nima jasnih in čistih pogledov.

Zato naproša odbor Ljudske univerze Celje-mesto vse svoje obiskovalce predavanj, da se izjavijo, če se s programom strinjajo in prijavijo morebitne nove teme.

Ta načrt naj bo tudi vsem ostalim Ljudskim univerzam našega okrožja kot okvirna osnova za izdelovanje svojih načrtov, seveda jih morajo prilagoditi potrebam krajev v katerih delujejo. Le z načrtom (kar je pravilno napravila Ljudska univerza Celje-mesto) pridemo do pravih rezultatov.

Težke ekonomske razmere v Avstriji

Kakor poroča United Press, je avstrijski podkancler Adolf Scherl na konferenci za tisk v Londonu govoril o vzrokih težkega ekonomskega položaja v Avstriji in med drugim rekel, da so Francozi odpeljali do prvega oktobra t. l. v Francijo iz področja Vorarlberg tekstilije v vrednosti 900.000 dolarjev in 17.000 kubičnih metrov lesa, da odvezemo Avstrijem 20% tirolskega surovega masla, 25% sira in 10% tirolske produkcije mesa, da prodajajo živino iz svoje cone v Švico, na Bavarsko ali v Italijo, medtem ko so Dunajčani v teku celega leta samo dvakrat dobili sveže meso in medtem ko Avstriji še vedno sprejema pakete s hrano iz celega sveta. Nadalje je rekel, da so zasedbene oblasti v britanski coni rekvirirale železo, steklo, tekstilije, les in vino, ker Britanci brez ozira na veliko pomanjkanje stanovanj uporabljajo strešna bruna za kurjavo.

Scherl je še govoril o dvigu kriminalitete v Avstriji. Pred vojno sta bila na Dunaju — je rekel Scherl — samo dva primera umorov letno, sedaj pa se dogodita vsak teden po eden ali dva umora. Za val zločinov krivi Scherl — fašistične razseljence, ki bivajo v Avstriji.

500 vagonov za odvoz soli iz Trsta na Cerkostovo

Praga (LP). Glavno ravnateljstvo češkoslovaških državnih železnic bo v teh dneh poslalo 500 železniških tovornih vagonov v Trst po soli, ki bo v najbližnji bodočnosti pripeljana v tržaško pristanišče. Češkoslovaško železniško ravnateljstvo se je zato odločilo, da se izogne visokim deviznim pristojbinam, ki jih bi sicer morala Češkoslovaška republika plačati, ker bi njena sol ležala v pristanišču. Poleg tega je pa tudi večja količina raznega blaga naložena v tržaškem skladišču in čaka na prevoz na Češkoslovaško.

Drž. tovarna vžgalic »Drava« je izpolnila svojo proizvodno obveznost

V državni tovarni za izdelovanje vžgalic »Drava«, ki je največja te vrste v državi, je zaposlenih 466 delavcev in nameščencev, ki delajo v dveh izmenah in vlagajo ogromni napor, da bi povečali proizvodnjo, zmanjšali proizvodne stroške in prirabili material. Delavci in nameščenci te tovarne so izpolnili v novembrskem tekmovalstvu več kot 116% proizvodne obveze, medtem ko je proizvodnja povečana skoro za 10% v primeri s predvidenim načrtom. Prizadevanju ljudske oblasti se je zahvaliti, da so zagotovljene zadostne količine tehničnega lesa in vseh drugih potrebščin.

Ustanovitev kmetijsko-obdelovalne zadruge v Livoldu. Pretekli petek so imeli v Livoldu pri Kočevju sestanek — ustanovni zbor, na katerem so priseljenci iz Bele Krajine sklenili, da ustanovijo kmetijsko obdelovalno zadrugo, ki jo bodo imenovali po narodnem heroju Mirku Bračiču.

V Kočanih je odkupljeno 400.000 kg riža v desetih dneh. V kočanskem okraju se vrši odkup letošnjega pridelka riža. Riž odkupuje rajonska zadruga zveza Rekops, ki se ji je v tem kratkem času posrečilo odkupiti več kot 400.000 kg riža.

Ameriška delegacija na zasedanju Združenih narodov izjavlja, da bo nasprotovala vsem predlogom za uvedbo prekinitve gospodarskih stikov s Francovo Španjo, kakor tudi za prekinitve diplomatskih stikov s Francom, dokler Varnostni svet ne bo ugotovil, da današnji režim v Španiji ogroža mir.

A. Iljin

Priroda

IN LJUDJE

Pustinja je preobrazila rastline, spremenila pa je tudi živali.

Na svetu so pustinska jezera, v katerih živijo ribe s pljuči. Ko je v jezeru dosti vode, dihajo s škrgami. Ko jezero usahne in je v gostem, solnatem blatu težko dihati, se spravijo ribe na površje in dihajo s pljuči.

In kače, ki plavajo v pesku kakor ribe v vodi? Takšne kače živijo samo v pustinji. In velblod? Na prvi pogled vidiš, da je pustinska žival. Pustinja ga je porjavila s svojo barvo. Rumena dlaka dela velbloda nevidnega, a ga varuje pred sovražniki. V pustinji je malo vode in zato ostanejo tu pri življenju le take živali kakor velblod, ki lahko dolgo prebijejo brez vode.

V prirodi je vse med seboj odvisno kakor v matematični nalogi. Poskusite spremeniti en pogoj in dobili boste drugačno rešitev. Nikjer ne vidimo tega tako jasno kakor v pustinji.

V pustinji je malo vode in zato je vsa priroda pustinje drugačna. Drugačne so rastline in živali, pa tudi ljudje živijo drugače.

Poleti, ko v pustinji reke usahnejo, ko postane voda slana, ko se posuši trava, beži človek v gore, k vodi, beži z vsem, kar ima: z družino, s čredo, z domom.

Ali niso nomadi podobni beguncem? Zibaje korakajo velblodi. Otroci jokajo v naročju mater. Po obeh straneh poti tečejo ovce. Moški na konjih priganjajo zastajajoče. Podoba je, kakor da cel narod beži pred sovražnikom.

In ta beg, ki se vsako leto ponavlja, imenujejo v zemljepisnih učbenikih »nomadski način življenja!«

Težaven je tak način življenja! Tako živeti ni lahko!

Če hočemo spremeniti to življenje, moramo doznati, od česa zavisi. Pustinska priroda ni taka, kakor ostala, zato ker je v njej malo vode. To je tisti pogoj, zaradi katerega »rešitev« naloge ni takšna, kakršno bi radi imeli.

Če spremenimo ta pogoj in damo pustinji vodo, postane vse drugačno: gozdovi, podnebje in življenje ljudi.

VINOGRADI V PUSTINJI

Obiščite železniško postajo Celkar v Aralski pustinji! Tam boste videli okoli hiše železničarske naselbine vinograde, grede z vrtnicami, astrami, tulipani in grme malin, ribezija in kosmulj. Železničarji vas pogostijo s češnjami in slivami, pokažejo vam grede s kumarami, zeljem, čebulo, korenjem in jagodami.

In vse to v pustinji!

Košček pustinje pri postaji Celkar so spremenile človeške roke v pravi botanični vrt.

Kdo je to napravil? Kak profesor? Botanik? Agronom?

Ne, to sta napravila železničarja Dzevinski in Levčenko. Spočetka je bil njun vrt samo majhen otok sredi neizmernega peščenega morja. Potem je prišla na pomoč železnica. Tedaj se je začel vrt razvijati. Zgradila sta jez in napravila umetno jezero za namakanje. Z velblodi sta preoralo sto in petdeset hektarjev. Postavila sta motorje na nafto in centrifugalne črpalke, ki so dvigale vodo. To vodo sta napeljala po jarkih in žlebih po vsem obdelanem zemljišču.

In ko je prišla jesen, je bilo čelkarsko naselje prepolno paradiznikov, kumar, čebule, korenja, redkvice in lubenic. Tedaj se je delo prav razmahnilo.

To je storila železnica.

Če pa se ne bi bila lotila dela ena sama železnica, ampak bi se vsa dežela z vsemi svojimi železnicami, z vsemi svojimi tovarnami in mesti spravila na delo, da preobrazi pustinjo po enotnem načrtu, tedaj ne bi ostal od pustnje, od prejšnje

pustinje niti sled. Če se ne bi lotila dela le Dzevinski in Levčenko, ampak bi priprijeti zanj milijoni Dzevinskih in Levčenko, tedaj bi se pustinja popolnoma spremenila.

Nesreča torej ni v tem, da pustinji manjka vode, marveč v tem, da ji manjka — dela.

Razumno, skupno, načrtno delo z ustreznim orodjem — to je, kar pustinji manjka. Sili elementov je treba postaviti nasproti silo dela, da ne bo več priroda ukazovala človeku, da ga ne bo gonila nazaj in naprej, kakor goni nomada.

In tako so si rekli ljudje v Sovjetski zvezi:

Lotimo se torej dela in poskrbimo, da bo ime »pustinja« nekoč spion izgnano z zemljevidea naše dežele! Osmanna nase dežele je pustinja ali potupustinja. Če republiko izjeto pri nas v pesku. Ali naj ostane se nadaje pusta cela semina nase dežele z vsemi zakladi, ki so skriti v njenih nebrnih, in z vsemi narodi, ki so v njej naseljeni?

Preobrazimo pustinjo, da ne bo mogel nihče več reči o njej: nepodna, brezvodna, neobjudena, nevesela, brezupna!

DESETTISOLETNA VOJNA

V šoli so nam pri pouku zgodovine mnogo pripovedovali o sedemletni, trideset in stoletni vojni. Skoraj nič pa nismo slišali o desetisoletni vojni.

Nič manj ko deset tisoč let se vojskujejo ljudje s pustinjo.

Leta 1904. je neka ameriška arheološka ekspedicija kopala v Srednji Aziji blizu Ašhabada.

Pod plastmi peska in rečnih naplavin je našla ostanke starodavnih namakalnih naprav.

Učenjaki so doznali, da so te naprave stare okrog sto letoljetij.

Ljudje so se torej že davno začeli boriti s pustinjo, da bi ji iztrgali košček za koščkom zemlje.

Tisti ljudje niso imeli niti dobrih lopat, a so vendar spreminjali prirodo svoje dežele in ustvarjali oaze v pustinji.

Boj s pustinjo ni nikdar prenehal. Bil se je tudi v Egiptu, v Indiji, na Kitajskem in v Mezopotamiji.

Ponekod so zgradili ljudje velikanske pasti iz nasipov in ob povodnji lovili vanje rečno vodo. Druge so zgradili rečno strugo in odvajali vodo na polja po neštetihi širokih in ozkih rokavih — kanalih.

Kjer to ni bilo mogoče, kjer voda ni tekla po zemlji, ampak pod njo, tam so ljudje prodirali v globino. Kopali so v predgorjih vrste vodnjakov — jaskov, dobili podzemeljske kanale, »kjarize«, po katerih je tekla voda s predgorij v doline na polja.

Na ravnini so morali dvigati vodo iz vodnjakov z glinastimi vrči. Velblod ali osele je vrtil kolo pri vodjaku in vrč za vrčem je zlivaj vodo v žleb, po katerem je tekla voda v »arike« — namakalne jarke med polji.

In vse te naprave so ustvaril ljudje skoraj z golimi rokami. V podzemeljskih hodnikih se je zemlja rušila in zasipala kopače; namakalni jarki na poljih so se zasipali in polnili z blatom; vsaka povodenj je odnašala nasipe in jezove — a vselej so se ljudje znova lotili dela kakor mravlje.

Dvajset rok, štirideset rok in štirideset nog je bilo treba, da so prenesli težko bruno, deblo visokega drevesa. Roke, noge in hrsti so bili poceni. Na ukaz faraonov, kalifov, šahov in emirjev so zganzali vkup ljudi z vseh strani. Vojna s pustinjo je bila za vladarje prav tako osvajalna vojna kakor vojna s sosedi. Smoter je bil isti: razširiti si posest. (Dalje prihodnjic)

„Kranjski komedijant“

Ena komedija v treh aktech katera Linhart in Zupanovo Micke tječe od bratka Kreitta, v Ljubljani v letu 1946.

Matica Slovenska nam je pred kratkim izdala izvršno slovensko dramatsko delo Br. Kreitta »Kranjske komedijante«.

157 let po prvi vprizoritvi »Zupanove Micke« je slovenski dramatik in režiser napisal komedijo o tej vprizoritvi. V letu francoske Velike revolucije se je navkljub vsem oviram v dramatični manifestaciji slovenski narodni duh. 150 let nato je bil slovenski narod postavljen pred najtežjo preizkušnjo in jo je zmagovito prestal. Kdo od tistih napudranih stebrov avstrijsko-nemškega cesarstva, ki se je ob skromnih manifestacijah slovenskega naroda konec 18. stoletja prizanesljivo posmihal, bi mogel samo v sanjah videti položaj našega naroda dandanes? Dan, ki so ga videli naši najboljši in največji, Linhart, Prešeren, Levstik, Cankar, je tu. Beseda je postala meso. Mi, ki ta dan živimo, čutimo tem večje veselje ob vsakem izrazu naše ustvarjalne moči, čim živjeje smo v letih preizkušnje občutili usodnost zgodovinskega boja.

S to mislijo sem prebral Kreitove Komedijante. Osebe iz naše literarne zgodovine, ki jim je doslej razen redkih izjem klesal njih duševni profil predvsem znanstvenik, so v tej komediji oživele. Dotaknila se je teh naših dragih mrtvecev čarovna palica umetnika in zaživeli so pred nami: Linhart, najnaprednejša glava našega narodnega prebujenja; Zojs, strpni mecen in mentor, na dnu do kraja razdvojen zaradi svojega gospodarsko-družbenega položaja, ki je bil živo nasprotje Zojsovih budičeljskih, razsvetljenjskih stremeljenj; Vodnik, veseli kaplan, ki je že v svojih

prvih pesmih povzdigoval slovenskega kmeta, ker mu je v svoji demokratični miselnosti želel gospodarske moči in srečo; Jurij Japelj, simpatični janzenist, ki mu je pri srcu slovenstvo, a že rahlo nakazuje reakcionarno pot, po kateri bo šel v tej dobi še progresivni slovenski duhovnik kasneje; vrsta slovenskih meščanov, laških potujočih igralcev, grof Hohenwart, zastopnik nemškega tevdalizma in nazadnje Micke »prva hišna dekelca per baroni Zoisi in Matiček, prvi hišni služabnik prov tam«.

Vse to živi in igra čudovito igrivo rokokojsko komedijo, polno intrig zaradi intrig, ljubimkanja, galantnosti, hudomušnosti, pristne radosti, šegavosti in tudi resnobne. Resen, skoro tragičen je Linhart, nepočakani delavec za slovensko narodno rojstvo — in teater je tedaj bil eden izmed najmočnejših afirmacij naroda — resen Linhart tako, da sredi te poplave rokokojskega parfuma, ki ga razširjajo grof Hohenwart in vsi po vrsti za njim, govori v drugem dejanju dolg samogovor: »Vunder h tloom me še niso pertinili, me tudi ne bojo...« Pod čičkasto rokokojsko lasuljo, ko se ti zdi, da vsi, kar jih je, poskakujejo ob zvokih spineta na Mozartovo muziko, vro in se prepletajo silna nasprotja tistih časov, ko je tretji stan s svojimi kapitalističnimi apetiti sprožil celo vrsto mogočnih gibanj od racionalizma do framasonerije, ki so vsa po vrsti terjala, da izginejo privilegiji raznih pokvarjenih, presitih in predomišljajih Hohenwartov, da je Linhart z Matičkom enakovreden in enakovreden član človeške družbe. Nova družbeno resničnost, narod, nastaja v komediji pred našimi očmi s številnimi, dobro utemeljenimi izbruhi meščanskih zahtev po enakosti, tej zunanji manifestaciji naroda. Ob zamenah in pomohtah v tej ljubeznivi zmešnjavi, najbolj

površne igre »igre ljubezni in naključja« (Marivaux) stoji lik Linhart, ki je od vseh naših ljudi tedaj najzvestejše spoznal, kam gre razvoj in ga strastno podpiral, zanj preživljal trdo borbo za kruh, si priboril konec koncev prostoren meščanski salon in celo s svojo smrtjo dal zadnji, prepričevalni dokaz za resnico, ki jo je živel in pisal. Prav ta Linhartova življenjska usoda, ki jo Kreft z nekaj potezami v komediji naznači, je dokaz, na kako ozek življenjski prostor je nemško meščanstvo, ki je zasedalo izgubljene položaje nemškega plemstva, zrinilo slovenskega meščana. Od vsega početka je manjkala našemu narodnemu razvoju gospodarska podstava. Slabokrvnost slovenskega meščanstva ima svoje vzroke že tu.

Dr. Kreft je s komedijo dal slovenski literaturi snovno novost. Stilno ima ta komedija samo drugača predhodnika v Linhartovih prvencih slovenske dramatičje. Tako je pod roko našega najboljši »strokovnega« dramatika v 20. stoletju v Linhartov spomin in počastitev in v osvetlitev tedanje družbene resničnosti nastala legitimna naslednica komedije à l'italienne, slovenska »marivaudage«, ki nam človeško približa slovenskega Beaumarchaisa, čeprav mu s tem nadevkom ne delamo posebne časti. Kreitova dramatska dela nam odkrivajo zgodovinsko pot našega naroda. S Celjskimi grofi nam je dramatsko obravnal fevdalce 15. stoletja, v Veliki puntariji zgrabil tragiko krvavega punta. Letos je izdal v knjižnici slovenskega gledališča »Tugomerja«, ga dramaturško predelal in pridejal čez tisoč lastnih verzov. Tudi Tugomer, čeprav je lokaliziran v Polabju, je dramatska podoba slovenske zgodovine. S Komedijanti pa postavlja na oder prvo fazo slovenskega narodnega prebujenja. Tako nam Kreft ustvarja našo slovensko

history, ki temelji na skrbnem, obširnem študiju naše literarne, kulturne, politične in družbene zgodovine. Pomembnost takega dela za današnji čas je težko dovolj podčrtati; gledališče mora biti danes tribuna, na kateri bomo v zgodovinskih podobah gledali današnjo resničnost, v njih bomo gledali umetniško potrldilo tega, kar smo dosegli z najtežimi in žrtvami. Pomislimo samo na ruske zgodovinske filme. (Kreitove zgodovinske drame in tudi ta komedija bi bila hvaležen tekst za slovenski zgodovinski film). V pogledu dramske tehnike, bogatega dejanja, napetih situacij, neposredne karakterizacije predstavljajo Komedijanti delo, ki bo brez dvoma pomagalo pobijati znano sodbo, da Slovenci nismo za dramatik. Le od igralcev in režiserja bo zahtevala ogromno znanja in študija. Posebej je treba omeniti jezik. Knjižni jezik Japlja, Linharta in Vodnika je dr. Kreft dvignil iz naših častitljivih spomenikov, dihnil vanj časovni esprit in tako že s samim jezikom kar fotografiral Linhartovo pionirsko delo. Če pomislimo, da je bil ta jezik za Linharta prav tako resno kulturno izrazilo, kakor je današnji književni jezik za nas, bi radi brali in slišali to komedijo tudi v današnjem književnem jeziku.

Posebej je treba opozoriti na zunanjo opremo knjige — ne samo knjigoljuba, temveč slehernega braleca. Dih osemnajstega stoletja, v katerem je knjiga postala arzenal novih idej, stoletja Voltaira, Linhartovega vzornika, diha iz vsake vinjete in iz lesorezov Zoisa, Japlja in Vodnika. Na koncu je avtor dodal še znanstveno oporo svojemu delu, kratak historiat dela, za uvod pa v književni jezik osemnajstega stoletja prevedeno poročilo o predstavi »Zupanove Micke«, v Merckovi »Laibacher Zeitung«. T. O.

Okrožno ljudsko gledališče v Celju

Sedem popolnoma razprodanih predstav Kreftovih »Celjskih grofov« je za enkrat zaključilo prvo etapo druge sezone našega gledališča v Celju. Zdej namerava uprava prirediti s »Celjskimi grofi« serijo gostovanj po večjih odrih okrožja, da tudi podeželju prikaže delo, ki je tako idejno kakor igralsko želo v Celju vesplošno odobravanje.

Kot drugo predstavo pripravlja režiser Jože Tomazič Jurčič-Govekarjevo ljudsko igro »Deseti brat« v popolnoma novi inscenaciji z godbo, petjem in plešom. V glavnih vlogah nastopijo Rajhova, Vrečkova, Perc, Grobelnik, Tomazič, Gradišnik, Čuk, Velušček, Švegl itd. Nove kulise za to predstavo izdeluje mojster Skružny v Ljubljani. Godbene točke je zložil Anton Pogačar.

Vzporedno z »Desetim bratom« se študira komedija Novi dom sovjetskega pisatelja Bulgakova v režiji Fedorja Gradišnika. To bo prvo sovjetsko dramatsko delo na našem odru in smo prepričani, da bo vzbudilo mnogo pozornosti.

Prepričani smo, da bo občinstvo tudi tem predstavam posvetilo isto zanimanje kot ga je »Celjskim grofom.«

Obnovite in kupujte srečke

DRŽAVNE RAZREDNE LOTERIJE Morda zadenete tudi Vi premijo tretjega razreda din 300.000,—, kot jo je zadel nedavno neki Celjani Srečke se dobijo v trafikli v Aškerčevi ul.

Pišejo nam...

Kako je pri nas

Dopis iz Vrh pri Teharju.

AFZ organizacija iz Vrh pri Teharju je priredila v soboto 16. novembra v Storah in ponedelja v nedeljo 17. novembra na Teharjih lepo uspešno igro »Reveček Andrejček«. Igra je bila podana dobro, gledalci so bili zelo zadovoljni in še želijo takih iger. Tudi materialni uspeh je lep, saj je čistega dobička okrog 3000 din. Prav pri tem so sedaj težave. Kam dati denar, da bi več zalegal, da bi se bolje poznalo. To je bilo tudi težko vprašanje na zadnjem sestanku AFZ organizacije, kajti žene so prvotni načrt, obdariti z dohodkom otroke samo ene vasi, ovrgele. Nikakor se niso mogli sporazumeti kam dati denar. Pokazala pa se je lokalna sebičnost. Igralci so bili odločno proti, da se zbrani denar da v korist širše skupnosti, ampak naj se porabi za čisto lokalne potrebe. »Kaj bomo mi igrali za siromake drugih vasi, naj jih sami vzdržujejo. Denar je naš in mi smo ga prislužili« in slične parole so se slišale med igralci. Saj menda vendar ni bil denar prvi edini in glavni namen prireditve. Upajmo, da bomo še znali pravilno rešiti vprašanje kam z nabrano vstopnino. To je ljudski denar, naj se uporabi za ljudske potrebe.

Zabukovski rudarji bodo zgradili nov sindikalni dom

Delavci in nameščenci drž. rudnika Zabukovce so se obvezali, da bodo delali mesečno po pol šihata za nov sindikalni dom rudarjev v Zabukovcih. S to gesto so pokazali rudarji v Zabukovci svojo globoko zavest do svoje nove države, v kateri so oni gospodarji. Sindikalni dom, ki bi se naj začel graditi že prihodnje leto, bi naj zbiral pod svojo streho rudarje, njihovo mladino in vse okoličane, v katerem bi se izobraževali in gradili, da bodo tako kos velikim in odgovornim nalogam, ki stojijo pred delavskim razredom ter tako nadoknadili, kar je bilo v preteklosti po krivdi kapitalističnih vlastodržcev zamujenega.

Železniški upokojenci so hvaležni novi Jugoslaviji

Društvo železniških upokojencev v Celju je imelo v nedeljo 17. novembra svoj masovni sestanek. Sestanka se je udeležilo 112 članov. Društvo ima sedaj 107 članov, ki so razkropljeni po raznih postajah celjskega okrožja.

Poleg dnevnega reda se je primerjalo tudi stanje upokojencev pod prejšnjo Jugoslavijo in danes. Pod prejšnjo Jugoslavijo niso mogli rešiti prevlede starih upokojencev in rentnikov celih 23 let. Pred vsakimi volitvami se jim je objubilajo rešitev njih težavnega položaja, ko so pa prišli izvoljeni poslanci v Beograd, so pozabili naše najbednejše stare upokojence in rentnike in se niso več brigali za njih usodo. Sedaj pa po preteku 1 leta in pol pa so rešene skoraj vse prevlede in nakazana pokojnina. So še nekateri primeri, ki še niso urejeni, vendar so to redki in upamo, da bodo tudi ti v najkrajšem času rešeni. Za vse to se imamo zahvaliti naši OF, ki nam je priborila osvoboditev izpod krvavega Hitlerjevega in Mussolinijevega režima in boljše bodočnost.

Sv. Pavel v Savinjski dolini

Pri nas je bilo kulturno-prosvetno gibanje vse prvo leto osvoboditve zelo živahno in smo imeli različne prireditve, dramske predstave, koncerte, akademije, predavanja itd.

Z ustanovitvijo kulturno-prosvetnega aktiva, ki si je zadal za svojo osnovno nalogo, da zainteresira čim širši krog naših občanov za prosvetno delo in samoučbo, bo prosvetno delo gotovo bolj načrtno, čisto in razmeram prilagojeno.

S tem ciljem je bila v Sv. Pavlu dne 7. novembra otvorjena ljudska univerza. Lepše in boljše nismo mogli proslaviti 29 letnico velike Oktobrske revolucije, ki je tudi našemu slovenskemu ljudstvu odprla pot do resnične demokracije in svobode. Prvo otvoritveno predavanje ljudske univerze o VELIKEM OKTOBRU je imel prof. Zorko iz Celja, ki je v jas-

nih in zgoščenih stavkih obrazložil polek in pomen oktobrske revolucije.

Predavanja bodo v zimskih mesecih vsak četrtek zvečer. Ker je program pester in zanimiv pričakujemo, da jih bodo naši kmetje, delavci in mladina polnoštevilno obiskovali ter si poglobili in razširili svojo izobrazbo, ki je danes vakemu potrebna, če hoče sodelovati v splošni ljudski oblasti.

Revija dela aktivov LMS področja Žalec

Na sestanku predsednikov LMS žalskega področja je bilo sklenjeno, da se dne 17. novembra t. l. priredi kulturna predstava, ki naj bi pokazala ljudstvu, kaj je zmožna organizirana mladina, obenem bi pa videli, kateri aktiv je najbolj delaven na polju kulturno-prosvetnega dela. Cisti dobiček bi se uporabil delno za nabavo knjig mladinskim knjižnicam najboljših aktivov, a ostalo za pomoč bratski Albaniji.

Obvezo je treba izpolniti — s tem gestom so se aktivisti pripravljali za določeni dan.

Njibv siabemu vremenu je bila dvorana Doma Ljudske prosvete v Zalcu skoraj vsa zasedana. Največ je bilo mladine, vendar tudi starejših ne malo, saj jih je zanimalo, kaj znamo.

Program je obsegal 13 točk. Med temi bi bilo omeniti in pohvaliti mladinski pevski zbor iz Zaleca, ki ga vodi mladinec tov. Maks. Lahko rečemo, da ga marsikateri zbori odraslih ne dosegaajo in apeliramo na aktiv LMS Žalec, da nadajuje s takim načinom dela.

Višek navdušenja pa so žele točke pionirjev iz Sv. Petra in Zabukovce. Mladina sama jim je dala priznanje s svojim aplavzom, saj jo ti otroci skoraj presegajo v delu. Najboljša teh točk je bil nastop pionirjev iz Zabukovce s »čudežnimi punčkami«. Že dolgo se nismo tako sproščeno nasmejali. Tu bi pohvalili poštvalnost predsednice aktiva LMS Zabukovce tov. Malči, seveda pa tudi vse pogumne pionirke. Aktiv LMS Liboje zasluži vse priznanje za dvodejanko »Kleveta« iz življenja na gradnji Mladinske proge. Čeprav je bila stvar na hitro roko pripravljena, je bila dobro podana predvsem zato, ker so bili vsi igralci v delovnih brigadah v Brčkem. Čeprav ne spada sem, bi pohvalili aktiv Liboje tudi zato, ker je poslal na Mladinsko progjo preko 20 svojih članov, si priboril prehodno brigadno zastavico

in ima v svoji sredi tudi enega udarnika in več pohvaljenih. Sledile so simbolične vaje s petjem »Rožmarin«, nato »Mlada deva« in na koncu pesem »Katjuša« pevskega zbora LMS Žalec, zopet pod vodstvom tov. Maksija.

Nisem se dotaknil vseh točk; bile so takorekoč vse dobre.

Čeprav se ni točno začelo in program ni imel pravega vsebinskega zaporedja, ni bilo čuti kritike, temveč le zadovoljstvo. Mladina je povabila na to prireditev tudi naše priseljenice iz Francije ter jim dala dve vrsti brezplačno na razpolago. Tudi to je hvalevredno.

Želimo še več takšnih prireditev naše mladine, ki nam vsekakor mnogo več nudi, kot pa kakšen »Mlinarjev Janez« ali kaj sličnega, ki se nam večkrat servira.

Opozorili bi pa lastnike dvorane, da jo dajo mladini na razpolago popoldne in ne pozno zvečer. sb—

Družmirje

Razživeli smo se in z veseljem smo šli na kulturno prosvetno delo, odkar smo ustanovili prosvetni aktiv. Ves odbor se zaveda velikega obnovitvenega dela, ki ga je prevzel. Pohiteli smo z obnovno dvorano, ki je ob lepo uspeli prvi prireditvi pokazala svoje obnovljeno lice. Da se je publika zanimala za prvo obnovitveno predstavo, je pokazala to z obilno udeležbo.

Lep vtis na vsakega je napravila obnovljena dvorana, ki je bila okrašena in obdana z mnogimi parolami. Da je prireditev tako lepo uspeša, je zasluga KLO in vseh množičnih organizacij Družmirja, ki so v lepi povezanosti prispevale k izvedbi programa. — V uvodu je pozdravil vse navzoče v imenu OF tov. Čok Anton in ob otvoritvi prosvetne dvorane želel prosvetnim delavcem mnogo uspeha. Sledila je zborna deklaracija članic AFZ, ki so z vztrajno vajo pokazale svojo spretnost. Nad vse pričakanje pa so presenetile poslušalce članice AFZ z naslednjo točko, ko so s svojim pevskim zborom prvič nastopile v obnovljeni dvorani in zapele s presenetljivim uspehom 5 pesmi. Mnogo truda je bilo vnešenega v petje, toda priznanje, ki so ga žele za svoj trud ob tako lepo uspelem nastopu, naj jim bo plačilo in bodrilo za nadaljnje delo. — Pozabiti ne smemo tamburaške godbe, ki se je ubrano oglasila po vsaki točki programa. — Kot zadnja točka programa je bila upri-

zorevte drame v 4 dejanjih: »Za svobodo.« Lepa novodobna igra, ki ni prav lahka, je dala igralcem mnogo truda. Pokazali pa so, da so ji kos in so pohvalno izvedli svoje vloge in privabili ob višku drame poslušalce solze v oči.

Odšli smo iz dvorane z globokimi vtisi lepo uspele obnovitvene prireditve in želimo, da bi tej kulturni prireditvi kmalu sledile še druge.

Jubilej steklarja

Tov. Anton Pok že dela 50 let kot steklar-pihač. Sedaj je uslužben v steklarni pri Sv. Križu pri Rogaski Slatini. Tudi oče mu je bil steklar. Že kot otrok se je s tovariši igral steklarja in sam ne ve prav, kdaj je začelo njegovo resno delo pri peči. Po 50 letih naporenega dela je še razmeroma čil in zdrav. Zadnja vojna ga je hudo prizadela. Žena mu je umrla doma, brat v izgnanstvu, zeta so mu ustrelili kot talca, v lastni hiši je bil najemnik. Ostal pa je vedre volje, veseli se nove Jugoslavije in vse svoje moči stavlja v službo izgradnje in obnove prerajene domovine. V urah oddiha pa rad prime za harmoniko, sebi in drugim v razvedrilo. Ni malo 50 let dela pri peči, pa je prav, da mu čestitam in želimo še mnogo zdravih in srečnih let.

Demobilizirani borci JA so obiskali tekstilno tovarno »Melka« v Celju

Ob demobilizaciji vojakov-borcev JA je večje število teh obiskalo naše tovarne. Ogledali so si razne oddelke in se zanimali za delo. Najbolj jih je zanimalo tkanje blaga, iz kakršnega so imeli vsi narejene nove obleke, ki so jih prejeli ob odpustu iz vojske.

Zadovoljni in veselih obrazov so zapustili našo tovarno. Le en tovariš je bil med njimi, ki ni bil tako vesel kakor drugi, bil je iz cone »A« iz Primorske. Rekel je, da mu je težko pri srcu ko se po treh letih, ko je odšel v borbo proti okupatorju, vrača v neosvojen domovino Primorsko. Upam pa, je dejal, da bo prišel čas, ko bomo tudi mi Primorci svobodni in združeni v Titovi Jugoslaviji.

Organizacija LMS pridno vadi igro, ki jo misli prirediti v najkrajšem času. Težkoče imajo v tem, ker ne morejo vsi redno posecati vaj, ker ne delajo vsi na eni izmeni, kar pa se bo v bodoče tudi uredilo. J. V.

Maksim Gorki:

Kako sem se učil

(Odlomek)

Konec

Svetišča in dvori, različni od naših cerkva in hiš, drugače oblečeni ljudje, drugače od ljudi okrašena zemlja, čudoviti stroji, razni čudni izdelki, vse to mi je dalo občutek neke nerazumljive bodrosti in izzvalo željo, da bi tudi jaz kaj naredil, sezidal.

Vse je bilo različno, nič podobno drugo drugemu, in vendar sem zmedeno čutil, da je vse polno tiste sile — ustvarjalne sile človekove. In moje čustvo zanimanja za ljudi, spoštovanja do njih, je raslo.

Zelo me je pretreslo, ko sem videl v nekem časopisu silko znamenitega učenjaka Faradaya, prebral sem nerazumljiv članek o njem in izvedel iz njega, da je bil Faraday preprost delavec. To mi je silno udarilo v možgane, zdelo se mi je kot pravljica.

Kako to? sem mislil nezaupno. Potem lahko tudi kdo izmed naših delavcev postane učenjak? Tudi jaz?

Nisem mogel verjeti. Začel sem iskati, ali ni še kaj znamenitih ljudi, ki bi bili v začetku delavci? V časopisih nisem našel ničesar. Znan srednješolec pa mi je povedal, da so zelo mnogi znameniti ljudje bili v začetku delavci in mi jih je nekaj imenoval, med njimi tudi Stephenson; pa mu nisem verjel.

Čim več sem čital, tem bolj soroden mi je postajal svet, tem jasnejše, pomembnejše mi je postalo življenje. Videl sem, da so ljudje, ki žive še slabše in težje od mene, in to me je nekoliko potolažilo, ne da bi me spravilo z žaljivo resničnostjo; videl sem tudi, da so ljudje, ki znajo živeti zanimivo in praznično, kot ne zna nihče iz moje okolice. In skoraj iz vsake knjige je zvenel tihi klic nečesa razburljivega, kar me je zadelo v srce, me vlekel k neznanemu. Vsi ljudje trpe tako ali drugače, vsi so nezadovoljni z življenjem, iščejo nečesa lepšega, in vsi so mi postali bližji, razumljivejši. Knjige so ovile vso zemljo, vse svet z bolesnim hrepenenjem po boljšem življenju in vsaka izmed njih je bila nekako duša, natisnjena na papirju v znakih in besedah, ki so oživele, ko so se jih dotaknile moje oči, moje razum.

Pogosto sem jokal pri čitanju, tako lepo je bilo povedano o ljudeh, tako dragi in bližnji so mi postali. In paglavci, zadušen od nesmiselnega dela, neprestano žaljen od nesmiselnem psovanju, sem samemu sebi svečano obljubil, da bom pomagal ljudem, da jim bom pošteno služil, ko dorastem.

Kakor čudežne ptice v pravljicah so

knjige pele o mnogoličnem in bogatem življenju, o smelosti človeka v njegovem stremljenju k dobremu in lepemu. In čim delj, tem bolj se mi je srce polnilo z zdravim in bodrim duhom. Postajal sem mirnejši in samozavestnejši, razumneje sem delal in se vse manj brigal za neštevilne žalitve življenja.

Vsaka knjiga je bila majhna stopnica, po kateri sem se dvigal od živali do človeka, do pojma boljšega življenja in do žetje po njem. Preobložen s prečitanim, sem se čutil posodo; ki je do kraja napolnjena z oživljajočo tekočino, in šel sem k slugam in delavcem in jim pripovedoval in predstavljal pred njimi razne osebe iz povesti.

To jih je zabavalo.

»No hudič,« so govorili, »pravi komedijant si! Na sejmih bi moral nastopiti!« Seveda nisem pričakoval tega, temveč vse nekaj drugega, toda zadovoljen sem bil tudi s tem.

Vendar se mi je včasih posrečilo, seveda ne prepogostoma, da sem prisilil vladimirske kmete, da so me poslušali z napetim zanimanjem, in ne le enkrat sem jih navdušil celo do solz, in ta učinek mi je še bolj potrejeval prebujajočo silo knjige.

Vasilij Ribakov, mračen fant, velikan, ki je rad za zabavo suval ljudi z ramo, da so odskakovali od njega kot žoge, ta molčeči postopač me je nekoč odvedel v kot za konjšino in mi predložil:

»Leksej, nauči me knjige čitati, dam ti pol rublja, a če me ne naučiš, te nabijem, s sveta te spravim, tako mi boga, glej, križam se na to!«

In široko se je prekrizal.

Bal sem se mračnega pretepača in ga s strahom začel učiti, a stvar je šla z vsega začetka dobro; Ribakov se je izkazal za trdovratnega pri nevajenem delu in je hitro razumel. Čez kakih pet tednov me je po povratku z dela tajinstveno poklical k sebi, privlekel iz čepice zmeečan košček papirja in razburjeno rekel:

»Glej, to sem strgal z ograje, kaj tu piše, a? Počakaj, prodaja se hiša — ali je prav? No — prodaja se?«

»Prav.«

Ribakov je strašno izbulil oči, čelo se mu je pokrilo s potom, trenutek je pomolčal, potem me je prijel za rame, me začel tresti in tiho rekel:

»Razumeš, gledam ograjo, pa naenkrat, kakor da mi kdo zašepeče: »prodaja se hiša!« Gospod, se usmili. — Prav, kakor da bi kdo zašepetal, pri bogu! Poslušaj, Leksej, ali sem se res naučil, a?«

»Pa čitaj dalje!«

Vtaknil je nos v papir in zašepetal:

»Dvo — prav? — nadstropna, kamni...«

Obraz se mu je raztegnil v širok nasmeh, majal je z glavo, zaklel, se nasmehnil in začel papirček zgibavati.

»To si spravim za spomin, ker je to prvo — Oh ti moj bog — Razumeš? Kakor da kdo šepeče, kaj? Čudovito, brat. Ah, ti —«

Smejal sem se kakor neumen, ko sem videl njegovo težko, okorno veselje, njegovo otroško milo začudenje pred tajnostjo, tajnostjo, kako si človek osvoji s pomočjo malih, črnih znakov tuje misli in besede, tujo dušo.

Mnogo bi mogel povedati o tem, kako čitanje knjig, ta za nas običajen, vsakdanji, a vendar v bistvu tajinstveni proces duhovnega zlitja človeka z vsemi velikim umi vseh časov in narodov, kako ta proces čitanja včasih na mah odkrije človeku smisel življenja in človekovo mesto v njem; mnogo poznam takih čudovitih dogodkov, polnih skoraj pravljicne lepote.

Vsaj enega moram povedati.

Zivel sem tedaj v Arzamasu pod policijskim nadzorstvom, in moj sosed, zemski načelnik Hotjaincev, me je posebno nerad gledal, tako, da je celo prepovedal svoji služinčadi, govoriti zvečer pred vrati z mojo kuharico. Stražnika so mi postavili prav pod okno in z naivno preprostostjo je pogledoval v sobe, kadar koli se mu je to zdelo potrebno. Vse to je zelo plašilo domačine, in dolgo se nihče ni upal priti k meni.

Nekoč pa, na praznik, je prišel k meni enook človek s culo pod pazduho, ali bi ne kupil par škornjev. Rekel sem, da škornjev ne potrebujem. Tedaj je enooki oprezno pogledal v sosedno sobo in tiho rekel:

»Škornje imam le, da prikrijem pravi vzrok, gospod pisatelj, a prišel sem vas prositi, ali nimate kake lepe knjige, ki bi mi jo dali brati?«

Njegovo edino, pametno oko mi ni vzbujalo nikakega suma o iskrenosti njegove želje in do konca me je prepričal o svoji odkritosrčnosti, ko je na moje vprašanje, kakšno knjigo bi hotel dobiti, odgovoril premišljeno, s plašnim glasom, ves čas ozirajoč se po sobi:

»Nekaj o zakonih življenja, to se pravi, o zakonih sveta bi rad. Ne razumem teh zakonov, kako je treba živeti in sploh. Blizu tukaj živi na letovišču neki kazanski profesor matematike, pa se pri njem učim matematike — če vije mu popravljam za to, in vrt urejam, ker sem tudi vrtnar —, a matematika mi odgovora ne da, in on sam je zelo molčeč človek...«

Dal sem mu slabo Dreyfusovo knjižico.

»Svetovna in socialna evolucija«, edino, kar sem imel podobnega pri roki.

»Z vsem čustvom sem vam hvaležen,« je rekel enooki in skrbno vtaknil knjigo za golenico škornja. »Dovolite, da pridem k vam na pogovor, ko preberem. Pa prihodnjije pridem kot vrtnar, kakor da hočem spodrezati maline na vrtu, če ne, bi policija — saj veste, zelo pazi na vas, in sploh — nerodno mi je...«

Prišel je čez kakih pet dni, v belem predpasniku z vrtnimi škarpami v rokah in me presenetil s svojim blaženim izrazom. Oko se mu je svetilo, glas je zvenel glasno in trdo. Skoraj koj z začetka je z roko udaril po Dreyfusovi knjigi in hitro rekel:

»Ali smem narediti iz tega kak umski zaključek, da Boga ni?«

Nisem prijatelj takih hitrih »umskih zaključkov« in sem ga začel previdno izpraševati, zakaj ga prav za prav tako privlači ta »umski zaključek«.

»Zame je to glavno,« je rekel tiho in vroče. »Tako mislim, kakor vsi podobni: ako je Gospod Bog in se vse zgodi po Njegovi volji, moram pač tiho živeti in se pokoriti višjim načrtom božjim. Zelo mnogo sem bral cerkvenih knjig, biblijo, spise Tihona Zadonskega, Zlatousta, Jerefema Sirina in vse ostalo. Vendar bi rad vedel: ali sem odgovoren zase in za vse svoje življenje? Po svetih piscih se zdi, da ne, živi, kakor ti je naprej ukazano, in vse znanosti so nepotrebne. Vsa astronomija je napačna, je izmišljena. In matematika prav tako in sploh. Vi se gotovo ne strinjate s tem, da bi se moral človek pokoriti?«

»Ne,« sem rekel.

»In zakaj bi se moral strinjati jaz? Vidite, vas so zato poslali sem pod policijsko nadzorstvo, to se pravi — odločili ste se, da se uprete svetemu pismu, kajti jaz mislim tako: vsak upor je nujno upor proti svetemu pismu. Vsi zakoni pokornosti so iz njega, a zakoni svobode iz znanosti, to se pravi, iz človeškega razuma. Zdjaj pa naprej: ako je Bog, ne morem ničesar narediti, a če Ga ni, potem sem odgovoren za vse, za vse življenje in za vse ljudi! In želim biti odgovoren, kakor sveti očetje, le na drug način, ne s pokornostjo, temveč z borbo proti zlu življenja!«

Znova je udaril z roko po knjigi in dodal z očitno neporušljivim prepričanjem: »Vsaka pokornost je zlo, ker podpira zlo! Oprostite mi, ali jaz tej knjižici verujem! Zame je kakor steza v dremajočem gozdu. Zase sem že tako odločil, da sem odgovoren za vse!«

Prijateljsko sva se razgovarjala do pozne noči, in prepričal sem se, da je bila nepomembna, mala knjižica, zadnji

udarec, ki je oblikoval zmedeno iskanje človeške duše v trdno, religiozno prepričanje, v radostno poklonitev pred lepoto in silo svetovnega razuma.

Ta dobri, pametni človek se je v resnici pošteno boril proti zlu življenja in mirno poginil 1907. leta.

Prav tako kakor mračnemu pretepaču Ribakovu, so tudi meni knjige šepetale o drugem, bolj človeškem življenju, kakor je bilo to, ki sem ga poznal. Prav tako kakor enookemu čevljarju, so tudi meni pokazale moje mesto v življenju. Objemajoče um in srce, so mi knjige pomagale, da sem ga dvignil nad gnilo blato, v katerem bi brez njih utonil, se zadušil v neumnosti in puščobi. Knjige so mi vse bolj odpirale predele sveta in mi govorile o tem, kako velik in čudovit je človek v svojem stremljenju po boljšem življenju, koliko je že naredil na svetu in koliko neverjetnega trpljenja ga je to stalo.

In v moji duši je raslo zanimanje za človeka, za vsakega, kdor koli že bi bil, nabralo se je v meni spoštovanje do njegovega dela, ljubezen do njegovega nemirnega duha. Življenje je postalo lažje, veselejše, postalo je polno velikega smisla.

Enako, kakor v enookem čevljarju, so knjige tudi v meni vzgojile čut osebnosti odgovornosti za vse zlo v življenju in izzvale v meni religiozno spoštovanje do ustvarjene sile človeškega razuma.

In z globoko vero v pravilnost svojega prepričanja govorim vsem: Ljubite knjigo, kajti lepša vam življenje, prijateljsko vam pomaga, da se znajdete v pestri in burni zmešnjavi misli, čustev in dogodkov, nauči vas spoštovati človeka in samega sebe in navdaja um in srce s čustvom ljubezni do sveta in do človeka. Tudi ako je knjiga sovražna vašemu prepričanju, je lahko vendar prekrasna knjiga, da je le pošteno napisana, z ljubeznijo do ljudi, z željo, narediti jim kaj dobrega.

Vsako znanje je koristno, koristno je tudi znanje o zmotah razuma in čustev.

Ljubite knjigo, ker je vir znanja; samo znanje je odrešilo, samo znanje more narediti iz vas duhovno silne, poštene in razumne ljudi, ki so sposobni, iskreno ljubiti človeka, spoštovati njegovo delo in se srčno veseliti čudovitih sadov njegovega neprestanega, velikega truda.

V vsem, kar je človek naredil in kar še dela, v vsaki stvari se izraža njegova duša, največ te čiste in plemenite duše pa je v znanosti in umetnosti, najlepše in najrazumljiveje govori v knjigah.

Prevedla Olga Grahovjeva. Priobčeno v »Ljubljanskem Zvonu« 1932.

Poročilo o delu uprav „Socialnega fonda OF“ v oktobru 1946 v celjskem okrožju

Na podlagi čl. VIII. Statuta »Socialnega fonda OF« in 14. čl. Poslovnika o poslovanju »Uprav socialnega fonda OF«, izpolnjujoč načelo javnosti, izdaja Uprava socialnega fonda pri Okrožnem odboru OF v Celju za oktober 1946 naslednje poročilo:

	Okrajne uprave socialnega fonda OF						Skupaj celotno okrožje
	Celje-mesto	Celje-okol.	Konjice	Mozirje	Šmarje	Trbovlje	
1. Število okrajnih USF, ki so predložile poročilo	1	1	—	1	1	1	5
2. Število kraj. USF, ki so predložile poročilo	15	17	—	15	3	14	64
3. Število rednih podpornikov SFOF v teh enot.	3.695	1659	—	716	121	2957	9112
4. Skupno vplačani zneski v teh enotah	34.980.—	16.703.—	—	10.920.—	1.790.—	68.857.—	133.250.—
5. Za patronate nabrani prispevki	19.975.—	9.578.—	6.000.—	1.350.—	—	7.000.—	43.903.—
6. Izredne akcije »B«	—	—	—	—	—	—	—
7. Povprečno nabrani redni prisp. za vsako kr. USF	2.332.—	982.—	—	728.—	597.—	4.918.—	2.082.—
8. Povprečno nabrani redni prispevki na osebo	9.—	10.—	—	15.—	15.—	23.—	15.—

Gornji zneski pod 4, 5 in 6 so bili razdeljeni na posamezne ustanove:

Okraji	Skupno nabrani vsi prispevki (redni izredni, patronati)	Od tega so zadržale USF odno no prejeli						
		Krajevne USF	Okrajne USF	Okrožne USF	USF pri IOOF	Mlad. dom Vere Slandrove na Polzeli	Mlad. dom Dubrna Dom on-m. Ceravnica	Dom onemožila Trbovlje
1. Celje-mesto	54.955.—	6.996.—	6.996.—	6.996.—	13.992.—	19.975.—	—	—
2. Celje-okolica	26.281.—	3.341.—	3.341.—	3.340.—	6.681.—	—	9.578.—	—
3. Konjice	6.000.—	—	—	—	—	6.000.—	—	—
4. Mozirje	12.270.—	2.184.—	2.184.—	2.184.—	4.368.—	1.350.—	—	—
5. Šmarje	1.790.—	358.—	358.—	358.—	716.—	—	—	—
6. Trbovlje	75.857.—	13.771.—	13.771.—	13.772.—	27.543.—	—	—	7.000.—
Celotno okrožje	177.153.—	26.650.—	26.650.—	26.650.—	53.300.—	27.325.—	9.578.—	7.000.—

Ko pregledujemo in primerjamo uspehe o delu Uprav Socialnega fonda Osvobodilne fronte v oktobru z uspehi, ki smo jih dosegli v septembru 1946, ugotavljamo, da smo z akcijami dosegli sicer boljše uspehe, čeprav se ne moremo trdit, da smo dosegli našim potrebam zadovoljivo višino.

Medtem, ko smo še v septembru nabrali prispevkov le za din 73.607,50, so ti v minulem mesecu poskočili za 81%, t. j. na din 133.250.—. Istočasno s porastom nabranih prispevkov pa zaznamujemo tudi porast v številu zbranih rednih podpornikov z 62%, dočim je aktivizacija krajevnih uprav Socialnega fonda še

vedno ostala na izredno nizki višini, saj se je v primeri s prejšnjim mesecem dvignila le za 36%, oziroma smo, gledano z vidika skupnega števila vseh krajevnih uprav Socialnega fonda, ki se nahajajo na področju celjskega okrožja, doslej razgibali le komaj 22% vseh krajevnih enot, kar praktično pomeni, da je še

vedno več kot tri četrtine krajevnih uprav Socialnega fonda izven vsake delavnosti.

Iz vsega tega izhaja, da so bile le redke tiste uprave Socialnega fonda pri Okrajnih odborih OF, katere so v minu-

lem mesecu napele sile in se zavedale nalog, pred katerimi so se znašle.

Kakšne uspehe in delavnost so doslej pokazali posamezni okraji, naj v odstotkih izraženo pokaže naslednja tabela:

OKRAJNE USF	Do 30. 9. 1946 aktiviziranih krajevnih USF		Do konca okt. zakt. viziranih krajevnih USF		Priras. (+) padec (-) aktiviziranih USF v %
	%	število	%	število	
1. Celje-mesto	71%	1	71%	1	—
2. Celje-okolica	8%	15	17%	17	+ 9%
3. Konjice	14%	—	—	—	-14%
4. Mozirje	17%	—	25%	15	+ 8%
5. Šmarje	5%	—	5%	—	—
6. Trbovlje	22%	—	44%	—	+22%
Celotno okrožje	16%	—	22%	—	+ 6%

V pogledu aktivizacije krajevnih uprav socialnega fonda je Uprava socialnega fonda pri Okrajnem odboru OF Celje-mesto doslej pritegnila sicer največ krajevnih enot, vendar ne najdemo opravila, da je aktivnost ostala na isti višini, ne da bi si ta uprava prizadevala pritegniti še ostalih 29%. Sicer pa višina nabranih prispevkov Okrajne uprave socialnega fonda OF Celje-mesto znatno zaostaja za nabranimi prispevki okraja Trbovlje, saj je dosegel ta okraj izmed vseh okrajev celjskega okrožja najboljši povpreček (din 23,—), kar bi pomenilo, da bi okrajna uprava USF pri Okrajnem odboru OF Celje-mesto ob svojem številu zbranih podpornikov v primeri z okrajem Trbovlje morala zbrati vsaj din 85.000.—, če noče tudi v tem pogledu zaostajati za Trbovljami.

Prav tako in isto velja tudi za okrajno upravo Šmarje, ki je že v prejšnjem mesecu imela le 5% aktiviziranih svojih krajevnih enot in ni čutila potrebe, da bi ta odstotek dvignila na primerno višino, ko ob koncu tega meseca ponovno zavzema zadnje mesto.

Še bolj graje vredna pa je ugotovitev za okrajno USF Konjice, ki ni bila zmožna obdržati aktivnost krajevnih enot niti na višini v septembru doseženih uspehov, temveč je v oktobru popolnoma odpovedala, kar je samo dokaz, kako malo se je aktiv zavedal odgovornosti do tistih, ki so socialne pomoči potrebni.

Zares pohvalno aktivnost je pokazala Okrajna USF Trbovlje, ki ima danes že

skoro polovico svojih uprav pritegnjenih k delu, čeprav se tudi s temi uspehi ne moremo biti povsem zadovoljni, zlasti ker vemo, da je bila zmogljivost v tem okraju še znatno bolj na visku.

Iz vsega tega vidimo, da naše delo in prizadevanje, pomagati onim, ki jih še iz tega ali onega razloga nismo mogli vključiti v delo, zavisi predvsem od delavnosti aktivna na terenu in od stopnje odgovornosti tega aktivna do skupnosti. Če je dvoje ali troje uprav lahko doseglo porast na aktivizaciji posameznih krajevnih enot, na številu podpornikov in v višini zbranih prispevkov, ne da bi zaradi tega padel povpreček za vsakega podpornika — ko se je celo dvignil od din 13,— na din 15,—, je to samo dokaz, da bi teren zmogel mesečno zbrati vsaj pol milijona dinarjev, če bi res aktiv Osvobodilne fronte pravilno in smotrno zgradil za delo na terenu.

Vsem tistim upravam, ki s svojimi oktobrskimi poročili ne beležijo uspehov, naj bo to poročilo resen opomin, da načrtno in z vsoto resnostjo pristopijo k delu ter dokažejo, da nečejo zaostajati za onimi, ki so dosegli prva mesta (Celje-mesto, Trbovlje) in da s svojim delom v tekočem mesecu pokažejo, da se v polni meri zavedajo odgovornosti pred ljudstvom.

Smrt fašizmu — svoboda narodu!

Uprava socialnega fonda pri Okrožnem odboru OF Celje.

Fizkultura

Službene objave Okrožnega fizkulturnega odbora v Celju

Na predlog disciplinskega odbora se kaznujejo sledeči tovariši:

Petauer Franc (FD Teharje) po §§ 24, 30 in 31 k. z. na 12 mesecev zabrane nastopanja; vsteje se mu suspenz in mu kazen poteče 13. 10. 1946.

Kirši Franc (FD Zagorje) po § 24. k. z. na dva meseca zabrane nastopanja; vsteje se mu suspenz in mu kazen poteče 13. 12. 1946.

Horjak Miha, Horjak Franc in Kocman Ivan, vsi FD Laško, po §§ 30 in 31 k. z. na 1 mesec zabrane nastopanja; vsteje se suspenz in jim kazen poteče 20. 11. 1946.

King Jože, Zorko Rafko, oba FD Laško, po § 20 k. z. na 14 dnevno zabrano nastopanja. Kazen jima poteče 2. decembra 1946.

Dvigne se suspenz tov. Zakošek Marjanu (FD Olimp), Lubej Cirilu (FD Kovinar) ter Kolarju in Katiju (FD Teharje).

Zavrne se protest FD Zagorja proti verifikaciji prvenstvene nogometne tekme FD Hrastnik : FD Zagorje, odigrani dne 6. 10. 1946 v Hrastniku, ker protestu ni priložena protestna taksa.

Vsi navedeni so kaznovani zaradi nešportnega obnašanja in surovega igranja. Te kazni naj služijo vsem fizkulturnikom v opozorilo, da bo v bodoče za vsak najmanjši prestopok izrečena strožja kazen.

Tabele okrožnega prvenstvenega nogometnega tekmovanja izgledajo naslednje:

I. razred:							
Društvo	Odigr. tekem	Dobitjenih	Izgubljenih	Neodločeno	Goldif.	Točk.	Mesto
Hrastnik	7	6	—	1	23:10	13	1
Zagorje	7	4	2	1	43:16	9	2
Rogatec	7	4	3	—	19:20	8	3
Laško	7	4	3	—	19:22	8	4
Rudar II	7	3	3	1	24:22	7	5
Celje II	7	3	4	—	34:24	6	6
Teharje	7	1	5	1	7:31	3	7
Olimp II	7	1	6	—	7:31	2	8

II. razred:							
Društvo	Odigr. tekem	Dobitjenih	Izgubljenih	Neodločeno	Goldif.	Točk.	Mesto
Kovinar	6	6	—	—	26:5	12	1
Zagorje II	5	3	1	1	23:13	7	2
Zalec	6	2	3	1	19:17	5	3
Borut	6	2	3	1	15:25	5	4
Rudar III	5	2	3	—	12:11	4	5
Sv. Jurij	6	1	3	2	9:19	4	6
Kozje	6	1	4	1	13:27	3	7

V tabeli ni upoštevana že odigrana tekma FD Rudar III : FD Zagorje II, ker še ni prispelo poročilo sodnika o tekmi.

Mladina:							
Društvo	Odigr. tekem	Dobitjenih	Izgubljenih	Neodločeno	Goldif.	Točk.	Mesto
Rudar	4	4	—	—	24:0	8	1
Olimp	4	2	2	—	6:6	4	2
Kovinar	4	2	2	—	10:10	4	3
Laško	4	2	2	—	3:17	4	4
Teharje	4	—	4	—	1:11	0	5
Zagorje	—	—	—	—	—	—	—

V mladinskem jenskem delu tekmovanja ni sodelovalo moštvo FD Zagorja ker je bila večina igralcev na

gradnji mladinske proge. Moštvo Zagorja bo tekme odigralo naknadno.

Pot nove fizkulture

Pojm fizkulture se bistveno razlikuje od ustroja ter delovanja nekdanjih športnih društev in telovadnih organizacij. Dočim so bile nekdanje športne organizacije tipično protiljudskega značaja, usmerjene v profitarstvo ter povečini sredstvo izživljanja privilegirancev — je današnja fizkultura vse-ljudski pokret, namenjen našemu delovnemu ljudstvu. Fizkulturni pokret FLRJ je plod štiriletne borbe in zmage ljudstva pod vodstvom OF. Nujna je zato najtesnejša povezanost fizkulturnega delovanja s političnim življenjem

našega ljudstva, nujna je zahteva, da bodi sleherni fizkulturnik tudi politični aktivist, nujna je ravnokata zavest, da veljajo pridobitve štiriletne borbe OF tudi za naš fizkulturni pokret kot načelo dejstvovanja in kot osnovno gibalno pri vsem delu. Če bi se tega v polni meri zavedali vsi fizkulturni delavci, bi bil obračun prvotnega dela popolnoma drugačen! Vse politične naloge in delo v tej smeri je šlo mimo telovadnice, mimo vežbališča. To dej-

stvo nam odločno kažejo predvoljni sestanki ter občni zbori naših fizkulturnih društev! V bodočem letu bodo morala društva temeljito spremeniti svoje delo ter ga usmeriti v zahtevani pravec, morali bodo predpostaviti politično delo ali pa ga vsaj vskladiti s čisto fizkulturnim delom.

Idealen je smoter našega pokreta. Vzgojiti nam je zdrave in vesele ljudi, dejavne, ki bodo stajali svojo telesno moč v službo obnove in nadaljnje izgradnje naše mlade republike, ki bodo tudi hrabri in pogumni branitelji iste. Svetlih vzorov v pogledu izgradnje fizkulturnega pokreta, vskladenega z obče ljudskimi interesi, nam nudi bratska Sovjetska zveza, kjer se je razvila fizkultura v pogojih socialnega reda in oblasti delovnih množic do neslutene višine. Iz stare, caristične in protiljudske Rusije, v fizkulturi najbolj zaostale dežele, se je porodil nov lik človeka, čigar osnove so visoko usposobljena dejavnost, vedrost, hrabrost in pogum, o čemer je prepričevalen dokaz silna zmaga nad hitlerjevskimi osvajalci v minuli veliki domovinski vojni. Niso slučajni 800 kilometrski prodori Rdečearmejevcev v zaporednih progonih. Tak napor more prenesti le telesno in politično zrel človek-fizkulturnik.

Glavna naloga fizkulturnega pokreta v osnovnih edinicah, v društvi in aktivih, mora imeti poudarka na uveljavljanju množičnosti. Poleg vsestranosti gojenja fizkulturnih panog pa je prvenstveno upoštevati tudi enotnost naše organizacije. V tem pogledu ne dovoljuje nikakih stranpoti raznih panog ter zahteva povezavo z delovanjem s sestrškim fizkulturnim pokretom ter organizacijo. V stremljenju, da postane fizkultura res last širokih ljudskih množic, smo pristopili k tekmovanju za ZFEN, kjer sta upoštevani tudi načeli vsestranosti in enotnosti. Tekmovanje za fizkulturni znak naj bo gibalno našega pokreta! ZREN naj bo sredstvo in pot, ki bo vodila do uresničitve preobrazbe našega delovnega človeka v zdravega, vedrega in močnega državljana, ki bo smatral fizkulturo kot eno najpotrebnejših in najkoristnejših pridobitev svobode delovnemu ljudstvu ter njega političnega izživljanja. Stremimo za tem, da pride čimprej do resničnega pojmovanja in pravičnega gledanja na fizkulturo, tako s strani mladine, delavskega razreda, kmeta ter inteligenta, da bodo isti smatrali ta pokret za samosvojega ter da bodo preko njega reševali vse politične in gospodarske naloge naše republike. LF.

Celjan Grilec Konrad - absolutni državni prvak na orodju za leto 1946

Po izbirnih tekmah v obveznih in poljubnih vajah na orodju in v prostih vajah na Taboru v Ljubljani, na katerih je Celjan Grilec zasedel tretje mesto, je v soboto zvečer dne 16. t. m. nastopilo zaključno tekmovanje za naslov državnega prvaka.

V nabito polni dvorani hotela »Union« se je razvila težka in plemenita, pa tudi napeta borba, kajti že desetinke točke so odločale plasiranje. Dasi je v vsem borbenem tekmovanju prevladoval boj med Vadnovom, Jeličem in Grilcem, tudi ostalih 5 ni mnogo zaostajalo. Prisotni gledalci, ki so v nekaterih trenutkih tudi zadrževanjem diha sledili poteku tekem, ki so jih izpolnjevale prav vratolomne, a prekrasne vaje; seveda ni štedilo z aplavzom Saj je bil res edinstveni užitek prisostvovati tako vrhunskim izvedbam, ki jih na splošno še ni bilo videti v Jugoslaviji.

Grilec Konrad je zaslužen dosegel I. mesto.

Med članicami smo imeli tri svoje tekmovalke, med katerimi je Mileva Keršič v težki borbi dosegla V. mesto.

Zanimanje za te tekme je bilo ogromno, kajti ljubitelji fizkulture so prispeli z vseh strani z namenom da prisostvujejo tej edinstveni prireditvi. Tako je

n. pr. FD Rudar iz Trbovelj, poslal na tekme kar 40 opazovalcev.

V nedeljo dne 17. novembra je sledila še tekma naših mladincev in mladink za prvenstvo Slovenije. Večina jih je prispela v Ljubljano že dva dni prej, da bi imela priliko prisostvovati tekmam članov in članic. Mladinci so tem edinstvenim tekmam napeto sledili do konca, čeravno so se zavlekle precej pozno.

Celjsko okrožje je poslalo na te tekme 11 mladincev in 8 mladink in sicer 4 FD Rudar — Trbovlje, 7 FD Celje, vse mladinke pa je poslal FD Olimp.

Mladina, ki je dan poprej dobila vzpodbudo v državnih tekmah med članstvom, je izvedla krepko tekmo za prvaka Slovenije. Vrsti celjskega okrožja sta razvili in pokazali vso svojo sposobnost in znanje, vendar se nista mogli primerjati s krepkimi in bolje formiranimi postavami ostalih okrožij, pa sta se kljub temu častno plasirali obe na III. mesto.

Med posamezniki je dosegel Veber Vlado izmed 35 tekmovalcev 7. mesto, pri mladinkah pa Teršekova 4. mesto. S temi tekmami se je v mladih telesih okrepila volja za nadaljnje delo v fizkulturi, ki nam zagotavlja najboljšo uspehe v prihodnjem letu.

Navdušeni so se mladinci vrnili s prvimi dip.omami in izkušnjami.

ŠAH

FD Celje finalist šahovskega prvenstva Slovenije

V nedeljo 17. t. m. je gostovala šahovska sekcija FD Celje v Mariboru ter je igrala semifinalno tekmo s tamkajšnjo šahovsko sekcijo FD Ljuleta. Celjani so zmagali z visokim rezultatom 6 : 2.

Partije so se končale takole: Na prvi deski je premagal Šmigovec profesor Stupana, kateri v časovni stiski ni našel pravega nadaljevanja, kar je Šmigovec sijajno izkoristil in z zrtvijo figure spravil svojega nasprotnika v matno mrežo. Na drugi deski je premagal Cijan Mišuro, kateri že v otvoritvi ni dobro igral in je Cijan v napadu zmagal.

Na 3. deski sta Modic in Kukovec remizirala, sicer pa Modic otvoritve ni igral dovolj pazljivo, a Kukovec je središnici v naglici po nepotrebnem dal kmeta toda kljub temu se je partija končala remi. Na 4. deski je igral dr. Lipej proti Benedičiču, oba sta bila enakovredna nasprotnika in sta po mirni igri remizirala. Na 5. deski je remiziral Bukanovsky s Cartičem, Bukanovsky je otvoritev igral precej mračno, kar je njegov nasprotnik dobro izkoristil, toda v nadaljevanju je Cartič prelz figur. Ob prekinitvi je Bukanovsky pri popoldanskem nadaljevanju dal remi ker je zmaga že itak bila zagotovljena. Na 6. deski je dobil Rudolf proti Rajsbergerju, oba sta otvoritev igrala na svojevrstni način, v zapletih je Rajsberger napravil napako, tako si je Rudolf ustvaril prostega kmeta. Partija je bila prekinitvena toda Rajsberger ni prišel k nadaljevanju, partija je itak bila že izgubljena. Na 7. deski je igral Snajder Jože proti Ostaneku. Igrala sta težko pozicijsko igro in sta se po obojestransko pazljivi igri in v enaki poziciji pred prekinitvijo zedinila na remis. Na osmi deski je Fajs dobil proti Cizlu, slednji se v zapletih ni znašel, izgubil je figuro; toda kljub trdovratnemu upiranju ga je Fajs z dobro igro še pred prekinitvijo postavil pred neizogibem mat. S to zmago so se Celjani kvalificirali v finale šahovskega prvenstva Slovenije ter bodo prihodnjo tekmo igrali z zmagovalcem tekme Kranj : Ljubljana. V tej tekmi čaka Celjane težka naloga in želimo Celjanom čim častnejši rezultat.

Delavci praške tovarne »Tesla« so poslali jugoslovanskim otrokom 1700 kg sladkorja

Tanjug. Beograd, 10. novembra; Praga. ČTK poroča:

Delavci tovarne radijskih delov »Tesla« v Pragi so izvedli nabiralno akcijo in za zbrani denar nabavili 1700 kg sladkorja, ki je bil nato poslan jugoslovanskim otrokom.

Tovarna »Tesla« je prav tako poklonila dva radijska aparata za jugoslovanske mladinske delovne brigade, ki so delale na progi Brčko—Banovici.

Dr. ALOJZIJ ŠEF:

Telesni položaj otroka in njegov razvoj

Po predvojni statistiki je najdeno 65,7 odstotkov napak v drži in hoji pri dekletih med 14 in 18 letom starosti. Pri tem so vse težje napake izvzete, ker spadajo v ortopedske bolnice in zavode za onemoglo deco. Po drugi statistiki o napakah v sami hrbtenici, t. j. v drži hrbtenice pri ljudsko-skupinskih otrocih je najdeno pri dečkih 14,4%, a pri deklicah 33,5% primerov. Pri srednješolski mladini pa pri fantih v 13,8%, pri dekletih v 28,5% primerih. Pri točnih preiskavah abnormalnosti v nogah je pri šoloobveznih otrocih od 6 do 14 leta najdeno 19,5% O in X nog in 2,8% deformiranih stopal. 28% nepravilnosti v nogah je posledica krive drže v hrbtenici in 4,1% lahko skoliotičnih. Pri tem se je pokazalo, da so deformirane noge pri deklicah najčešče med 11 in 15 letom, a pri dečkih med 6 in 10 letom. 70,3% grbavcev gre na račun nepazljivosti v šolski dobi, ko se dovolj ne pazi na otroke s slabo, posnato ali preveč gibljivo hrbtenico. Pohabljenec nastane v šolski dobi 58%, v predšolski dobi 36% in po 15. letu le 6%. Ena tretjina mladine, ki naj vstopi v poklice, ni popolnoma sposobna za to. Po teh nekaj številkah, ki najmanj v toliki meri veljajo tudi sedaj po okupaciji za naše kraje, vidimo lahko, da telesno stanje velikega števila mladine ni zadovoljivo. Pomen tega je še večji, če pomislimo, da je nepravilna drža le en znak nepravilne rasti.

To skrito, veliko premalo zapaženo in celo ignorirano nepravilnost ali bolezen mladine v rasti imenujemo torej »Slabost v rasti«. Njena prva stopnja se opaža v insuficientnih nogah, zaokroženih in plosnatih hrbtih, prevelikih trebuhih, modrikastih rokah in nogah, a v adolescentnih letih v prekomerni rasti v dolžino z ozkoprsnostjo. Posebno česte so pri teh otrocih živčne motnje, ki se poznajo v nepazljivosti, trmi, razdražljivosti in vegetativnih nervozah. Slaba telesna drža in psihična neuravnoveženost ter telesna in duševna nesposobnost sta odvisni ena od druge. Temu je najboljši dokaz to, da so otroci v pomožnih šolah tudi telesno zaostali.

Kaj pa je vzrok tako velikemu številu sprememb v rasti? Ali ni to v nepravilni in preslabi telesni vzgoji? Da, nepravilna drža šoloobveznega otroka nikakor ni samo nedolžni pojav slabosti v rasti, temveč je izraz škodljivosti, ki so v tesni zvezi z našim načinom življenja in šolanja. Zapiranje otrok v sobah, pomanjkanje svetlobe, zraka in gibanja v rani mladosti je kriva zmanjšana vrednost kiva. K temu pa še pomanjkanje racionalne prehrane in splošne higijenične nege. Seveda igrajo neko vlogo tudi prirojene in podedovane slabosti. Toda vedeti moramo, da je organizem najsposobnejši za ustvarjanje in popravljanje prav v rasti. Kakor se po zunanjih vzrokih deformira, tako se po zunanjih vplivih tudi uravnava. Prirojenosti, ki telesno obliko in telesne sposobnosti omejujejo, so v mladosti v največji meri sposobne za predrugačenje. Kajti veja je upogljiva, dokler je miada. Dalje prihodnič.

LJUDSKO GLEDALIŠČE V CELJU
Sezona II. Predstava 9—10.
Sobota 23. novembra ob 8. uri zvečer
Nedelja 24. novembra ob 3. uri popoldne
Gostovanje v SLOV. KONJICAH

Bratko Kreft:
Celjski grofje

Drama v petih dej. Režija: Gradišnik.
V Celju je bilo doslej osem razprodanih predstav Kreftovih »Celjskih grofov«. Zda se prično gostovanja po večjih odrih celjskega okrožja. V soboto in nedeljo bosta prvi dve gostovanji v Slov. Konjicah, nakar sledi gostovanje v Zalcu, v Braslovčah, na Polzeli, v Laškem, v Hrastniku, v Trbovljah itd. Vlogo Veronike Deseniške bo pri vseh teh predstavah igrala Bogomila Vrečkova, vsa ostala zasedba ostane ista kot pri premieri.

Je to v duhu tekmovanja?

Prejeli smo:
Uredništvu časopisa Naše Delo, Celje.
Na članek »Je to v duhu tekmovanja«, priložen v Vašem listu dne 9. t. m., izvolite v prvi naslednji številki objaviti sledeče pojasnilo:

Upravnik državne mesarije na Tomšičevem trgu je delil enotedenski obrok mesa z ozirom na praznik in na željo potrošnikov že v četrtek, dne 31. 10. popoldne. Vsaki stranki je ob tej priložnosti povedal, da čez dva dni, t. j. v soboto, mesa ne bo. Kljub temu so se v soboto, dne 2. 11. nastavile stranke ne ob pol 6. uri, temveč že okrog pol 5 ure zjutraj pred lokalom in čakale na meso, kljub temu, da jim je okrog 5 ure upravnik osebno in ponovno sporočil, da mesa ne bo. Isto je med 6. in 7. uro ponovil še večkrat. Stranke pa so čakale, ker mu najbrže niso verjele...

Mlekarne so v četrtek zjutraj svojim strankam sporočile, da bodo mleko (kakor je že to običaj), namesto na praznik delile že v četrtek popoldne. Mlekarne in stranke so pred mekarnami čakale, mleka pa ni bilo. Prevoznik avto se je nekje v Savinjski dolini ponesrečil. Mleko se je zaradi tega začelo deliti šele okrog pol pete ure popoldne.

Iz prvega kakor tudi drugega primera je razvidno, da nima organizacija preskrbe nobene krivde na teh nevednostih. (Iz Gosp. ods. MLO Celje)

Zavarovanje delavcev zaposlenih pri javnih delih

V nekem konkretnem primeru je bilo sproženo vprašanje, ali so delavci, ki so zaposleni pri javnih delih v krajih, ki so bili prizadeti po toči ter plačani iz posebnega kredita, zavezani zavarovanju ali ne.

Na to vprašanje je izdalo ministrstvo za delo FLRJ v Beogradu pod opr. št. IV - 8468-46 z dne 26. 10. 1946 odločitev, da se delavci, zaposleni pri teh delih, nahajajo v najemnem delovnem razmerju in so kot taki obvezani k zavarovanju. Tudi ni nobene možnosti, da se višina zavarovalnih prispevkov zniža.

Tudi novi zakon o socialnem zavarovanju delavcev, nameščencev in uslužbencev, ki je že stopil v veljavo in po čigar predpisih se bo izvajalo soc. zavarovanje pričenši s 1. januarjem 1947 dalje, ne predvideva izvetja iz zavarovalne obveznosti, niti znižanja prispevne tarife za te vrste delavcev.

Na podlagi tolmačenja ministrstva za delo FLRJ v Beogradu so delavci, zaposleni pri javnih delih, zavezani soc. zavarovanju za vse panoge zavarovanja in je tudi kakršno koli znižanje prispevkov nemogoče, ker zato ne obstoja zakonita podlaga.

Smrtna obsodba

Pred okrožnim sodiščem v Celju se je zagovarjal Zalesnik Franc, kmet od Sv. Primoža nad Ljubnem, ker je dne 15. 7. 1946 pri Sv. Primožu iz sovraštva do svojega brata Ivana zadavil njegovega otroka edinca, 8 letno hčerko Jožico. Med Zalesnik Francem in njegovim bratom Ivanom je vladalo zaradi prevzema domačije staro sovraštvo. To se je pri Zalesnik Francu stopnjevalo zlasti od leta 1944, ko je nemški zupan dovolil bratu Ivanu po svetu Zalesnika Franca cesto iz Ivanovega gozda. Lansko jesen je bil Zalesnik Franc klican na krajevni ljudski odbor Ljubno zaradi sprave krompirja. Od tedaj se je Zalesnik brata Ivana izogibal v tišem sovraštvo. Dne 15. 7. 1946 proti večeru je šel Zalesnik Franc na polje. Ko je prišel nekaj sto korakov od hiše, je zagledal na gmajni ob potoku Ljubnici pastirje, med katerimi je bila tudi Jožica, hčerka brata Ivana. Zalesnik Franc je izvalil otroka k sebi, češ da jo vabi teta, peljal ga je

v gozd in zadavil. Po opravljenem zločinu je šel Zalesnik domov po suknič in odšel v planine. Drugo jutro je krenil proti Celju, kjer je bil aretiran.

Zalesnik Franc je bil zaradi naklepne usmrtitve obsojen na smrtno kazen s streljanjem. Sodbo okrožnega sodišča je sedaj potrdilo Vrhovno sodišče za Slovenijo v Ljubljani. Zalesnik Franc je vložil milostno prošnjo.

VABILO

Celjska podružnica Planinskega društva Slovenije sklicuje svoj redni letni občni zbor ki bo v četrtek, dne 28. novembra 1946 v Obrtnem domu v dvorani v prvem nadstropju.

Dnevni red:

1. Poročilo odbora. 2. Poročilo preglednikov računov. 3. Volitev novega odbora. 4. Volitev novega odbora in razrešnica staremu odboru, volitev revizorjev in delegatov za glavno skupščino PDS. 5. Samostojni predloži. 6. Razno.

Fizikultura zveza Slovenije Planinsko društvo Slovenije podružnica Celje

OBLAČILNO NAKAZNICO

na ime Baričič Marija, Stanetova 31, Celje (izdano od OLO Celje-mesto), — sem izgubila. Proglašam jo za neveljavno.

Uprava NM Celje, prometni odsek

OBJAVA

Sprememba voznega reda na avtobusni progi Celje—Planina

Od dne 15. novembra t. l. bo avtobus na progi Celje—Planina obratoval po sledečem voznem redu:

1)	1)	2)		3)
11,00		16,00 odh.	Celje	prih. 7,40
11,45		16,45 prih.	Rimske toplice	odh. 6,55 1)
12,10	16,50	16,50 odh.		prih. 6,50 14,42
13,00	17,40	17,40 prih.	Jurklošter	odh. 6,00 14,00
		17,45 17,45 odh.		prih. 5,55
		18,20 18,20 prih.	Planina	odh. 5,20

1) Ob delavnikih, 2) ob nedeljah in praznikih, 3) vsak dan.

Prijava koles

Vsi lastniki dvokoles, ki so svoječasnno oddali prijavnice pole za svoja kolesa na postajah NM, naj se javijo po spodaj navedenem vrstnem redu pri prometnem odseku (magistrat), soba št. 98, II. nadstr. desno, zaradi prevzema izkaznic o kolesu.

Lastniki z začetnimi črkami:

- A B na dan 22. novembra 1946
- C Č na dan 23. novembra 1946
- D F na dan 25. novembra 1946
- G H na dan 26. novembra 1946
- I J na dan 27. novembra 1946
- K na dan 28. novembra 1946
- L na dan 29. novembra 1946
- M N na dan 30. novembra 1946
- O P na dan 2. decembra 1946
- R na dan 3. decembra 1946
- S na dan 4. decembra 1946
- Š na dan 5. decembra 1946
- T na dan 6. decembra 1946
- U V na dan 7. decembra 1946
- Z Ž na dan 9. decembra 1946

Oni, ki iz tehtnih razlogov ne bi mogli priti na določen dan, naj pridejo dne 10. decembra 1946.

Vse lastnike koles opozarjamo, naj se drže strogo določenih dni. S seboj je prinesiti vse stare dokumente o kolesu.

Nedajška zdravniška služba

Dežurna služba zdravnikov FZSZ filiala Celje za mesec november

Dne 24. novembra:
dr. Fišer Jože, Kržišnikova 2.

RISARSKI IN SLIKARSKI TEČAJ

na drž. gimnaziji v Celju se prične v risalnici v nedeljo 24. novembra ob 9. Pouk bi se vršil vsako nedeljo od 9. do 12. ure.
O podrobnostih se dogovorimo ob pričetku tečaja.

POJASNILO

V zadnji številki našega lista je bilo objavljeno v članku »S prostovoljno oddajo krompirja...«, da tov. Stante Jernej v Blagovini pri Celju še ni spravil krompirja. V resnici pa tov. Stante Jernej ni niti lastnik posestva, pač pa Stante Mihael, ki pa krompirja zaradi bolezni, ki se je razpasla na krompirju, tega ni spravil, ker je pridelek skoro neznaten in še ta zaradi bolezni za uporabo neprimeren. Zato je bil očitke v gori navedenemu članku neosnovan in brez podlage.

SOSTANJ

Mesto cvetja na grob našega nepozabnega tov. Rčka — Bibe, ki je padel pod fašističnimi krogami v Mariboru, je darovala tov. Langus Vladka, prof. v Trbovljah 200 din za vojne sirote v Šostanju.
Srčna hvala! M. T.

ZAHVALA

Uprava dijaškega internata v Rogški Slatini izreka v imenu gojencev, staršev in v svojem imenu javno zahvalo Glavnemu odboru RKS za obilno pomoč, ki jo je lani in letos nudil našemu zavodu v hrani ter v drugih dajatvah!

Sprejem mlajšo pošteno in pridno trgovsko izobraženo tovarišico za delikateso in točilnico. — Jože Delakorda, Celje, Mariborska cesta.

Hlišnik se sprejme. Iščemo predvsem upokojenca z družino, uporabnega za različna popravilna dela. Ponudbe na Okrožni muzej v Celju, Grofija.

Vinko Kukovec, nasl.
Mestni tesarski mojster
Žaga in lesna trgovina
Celje

Slasčičarna Vedno sveže pecivo v zalogi!
ZIMŠEK ANTON
CELJE - PREŠERNOVA ULICA 12

Trgovina otroških dvokoles
KLINE ALOJZ - ŽALEC
se priporoča!

Josip Lorber in drug
ŽALEC
strojno ključavničarstvo in strgarslvo

ZADRUŽNIKI
POSLUŽUJTE SE NAŠIH POSLOVALNIC

Žalec, Petrovče, Liboje, Zabukovca, Griže, Sv. Pavel I, Sv. Pavel II, Sv. Peter, Železnina Žalec, Zadržna pekarna Žalec, Zadržna gosti na Zabukovca, Zbiralnica poljskih pridelkov in sadja Sv. Peter, ki vam nudijo najugodnejši nakup vseh življenjskih potrebščin, oblačil, strojev, orodja, umetnih gnojil, semen itd. Kupuje od kmetov vse vrste poljskih pridelkov, sadje, gobe in vršimo zamenjavo oljaric.

NAPROZA ŽALEC

NAŠ C L J JE: SLUŽITI LJUDSTVU!

MILOŠ KLINAR
KLJUČAVNIČARSTVO • CELJE, MARIBORSKA 13

Parketno voščilo v prosti prodaji vam nudi
Ivan Ravnikar, Celje
trgovina s špecerijo in barvami

Pofeko Angela
Žalec
trgovina z manufakturnim, špecerijskim in galanterijskim blagom

Hodnik Jože
Žalec
gostilna — špecerija

Žovnik Rezi
GOSTILNA
ŽALEC
se priporoča

Angela Skoberne
GOSTILNA
ŽALEC
se priporoča

PIKL ANA
GOSTILNA
ŽALEC
se priporoča

Vizovišek Ivan
Žalec
trgovina s špecerijo, manufakturno, železnino in umetnimi gnojili

Novak Jože
Žalec
radioelektronična popravilna ca
Telefon 17

JUG JOŽE
Žalec
sedlar in tapetnik

Kočevar Karl
Žalec
splošno ko arstvo

PILIH VIKTOR
ŽALEC
trgovina s šolskimi in pisarniški potrebnostmi ter špecerijo

Kolar Josip
čevljarna
Celje, Trg mučenikov 6